

Ankestyrelsens praksisundersøgelser

Efterregulering af boligstøtte

November 2008

Ankestyrelsen

Ankestyrelsens praksisundersøgelser

Efterregulering af boligstøtte

November 2008

Ankestyrelsen

Titel Efterregulering af boligstøtte
Udgiver Ankestyrelsen, november 2008
ISBN nr. ISBN 978-87-7811-062-6
Designkoncept Kontrapunkt as
Layout og tryk Schultz Grafisk
Kontakt Ankestyrelsen, Amaliegade 25,
Postboks 9080, 1022 København K
Telefon 33 41 12 00. Telefax 33 41 14 00
E-post ast@ast.dk
Hjemmeside www.ast.dk

Denne publikation kan frit citeres med tydelig kildeangivelse

Indholdsfortegnelse

Side

4	Forord
5	Kapitel 1 Anbefalinger
7	Kapitel 2 Materiel vurdering af sagerne
17	Kapitel 3 Formalitetsvurdering
22	Bilag 1 Baggrund og metode
26	Bilag 2 Resultater
35	Bilag 3 Indkaldelsesbrev
39	Bilag 4 Høringssvar
40	Bilag 5 Retsgrundlaget
54	Bilag 6 Principafgørelser
63	Bilag 7 Måleskema

Forord

Fokus i denne praksisundersøgelse er at undersøge kommunernes praksis i sager om efterregulering af boligstøtte.

Formålet med en praksisundersøgelse er at vurdere korrektheden af underinstansens afgørelser med henblik på at sikre ensartethed og ligebehandling på landsplan.

Praksisundersøgelsen foretages som led i Ankestyrelsens forpligtelse til på landsplan at koordinere, at afgørelser, som efter de sociale og beskæftigelsesmæssige love kan indbringes for Ankestyrelsen og de sociale nævn, træffes i overensstemmelse med lovgivningen. Der henvises til retssikkerhedslovens § 76, stk. 2¹, hvorefter Ankestyrelsen som led i denne koordinering følger kommunernes og de sociale nævns praksis.

De praksiskoordinerende instanser kan ikke i forbindelse med en praksisundersøgelse tage underinstansens afgørelser op af egen drift med henblik på at ændre afgørelsen², ligesom praksiskoordineringen heller ikke bedømmer hensigtsmæssigheden af kommunernes forretningsgange eller det lokale serviceniveau.

Praksisundersøgelsen skal i henhold til retssikkerhedslovens § 79 a behandles på et kommunalbestyrelsesmøde i de deltagende kommuner. Bestemmelsen præciserer det kommunalpolitiske ansvar for at følge op på klageinstansernes praksisundersøgelser og understreger kommunalbestyrelsens ansvar for at implementere retssikkerhed i kommunerne på det sociale og beskæftigelsesmæssige område.

Ankestyrelsens materielle vurdering af sagerne fremgår af kapitel 2. Kapitel 3 indeholder Ankestyrelsens vurdering af, om de formelle regler har været overholdt. I kapitel 2 og 3 er tillige medtaget eksempler på sager, der illustrerer de enkelte problemstillinger. Bilag 1-5 indeholder undersøgelsens baggrund og metode, undersøgelsens samlede resultater, regelgrundlaget og vejledning, principafgørelser og måleskema.

¹ Jf. lovbekendtgørelse nr. 877 af 3. september 2008 om retssikkerhed og administration på det sociale område.

² Jf. dog § 65 i lov om social service, hvor Ankestyrelsen har beføjelser til at træffe afgørelse uden klage i visse sager på børne- og ungeområdet.

1 anbefalinger

Ankestyrelsen har med denne praksisundersøgelse ønsket at undersøge kommunernes praksis i sager om efterregulering af boligstøtte³. Vi har ønsket at fokusere på sager, hvor kommunen som følge af efterreguleringen har truffet afgørelse om tilbagebetaling af for meget udbetalt boligstøtte.

Ankestyrelsen har tillige vurderet, i hvilket omfang sagerne har været tilstrækkeligt oplyste til, at kommunen har kunnet foretage efterregulering og kræve den for meget modtagne boligstøtte tilbagebetalt.

Undersøgelsen omhandler 174 sager fra 18 kommuner.⁴ De indsendte sager har ikke været anket til og behandlet af de sociale nævn.

1.1 Ankestyrelsens vurdering af sagerne

Det samlede resultat af undersøgelsen viser, at 97 pct. af afgørelserne er truffet i overensstemmelse med regler og praksis. 3 pct., svarende til 5 sager, ville blive ændret eller hjemvist, hvis det havde været en klagesag i Ankestyrelsen.

I 2 af de 5 sager, hvor Ankestyrelsen har vurderet, at afgørelsen ville blive ændret eller sagen ville blive hjemvist skyldes det, at der ikke har foreligget en boligstøttemeddelelse i de indsendte sager til belysning af kommunernes vejledning til borgeren om oplysningspligt og reglerne om efterregulering.

Udførlig vejledning til borgeren om oplysningspligt og efterregulering vil typisk være angivet heri. Tilsvarende vil det fremgå af boligstøttemeddelelsen, hvad borgeren er berettiget til og på hvilke grundlag boligstøtten er beregnet. Boligstøttemodtageren får derved mulighed for at vurdere bevillingen og få indsigt i hvilke ændrede forhold, der har betydning i forhold til beregningsgrundlaget.

I 2 sager skyldes vurderingen, at der har manglet andre oplysninger end boligstøttemeddelelser. I 1 sag skyldes vurderingen en administrativ fejl fra kommunens side.

³ Boligstøtte er en samlet betegnelse og omhandler såvel boligydelse, som kan ydes til pensionister og boligsikring som kan ydes til ikke-pensionister. I undersøgelsen indgår begge typer sager.

⁴ Det fremgår af bilag 1, hvilke kommuner der indgår i undersøgelsen.

Ankestyrelsen anbefaler på grundlag af undersøgelsen, at kommunerne i højere grad har fokus på at afgørelsen om efterregulering indeholder en detaljeret udregning af den boligstøtte vedkommende kan få på grundlag af indkomstoplysninger fra årsopgørelsen

På baggrund af de gode resultater i undersøgelsen har Ankestyrelsen ikke fundet anledning til at komme med yderligere anbefalinger indenfor det område, undersøgelsen har haft fokus på, men gennemgangen af sagerne har inspireret os til følgende forbedringsforslag:

At kommunen oplyser sagen yderligere, når de har kendskab til forhold, der kan påvirke efterreguleringen

At det for meget udbetalte beløb i boligstøtte først opkræves efter klagefristens udløb, fordi klagen har opsættende virkning

2 Materiel vurdering af sagerne

Ankestyrelsen har med denne praksisundersøgelse ønsket at undersøge kommunernes praksis i sager om efterregulering af boligstøtte. Vi har ønsket at fokusere på sager, hvor kommunen som følge af efterreguleringen har truffet afgørelse om tilbagebetaling af for meget udbetalt boligstøtte.

Ankestyrelsen har ved den materielle vurdering særlig set på:

- Om afgørelsen er i overensstemmelse med regler og praksis om tilbagebetaling
- Om der i sagerne er dokumentation for kommunens afgørelse
- Om kommunen ved beregning af tilbagebetalingskravet har fulgt lovgivningen og gældende principper for efterregulering

Ankestyrelsen har derimod ikke vurderet, om selve beregningen af boligstøtten eller om beregning af husstandsindkomsten har været korrekt.

Vi har bedt kommunerne om at indsende samtlige akter vedrørende grundlaget for efterreguleringen foretaget i 2007 på baggrund af boligstøtte modtaget i 2006. Hvis alle relevante akter ikke er indsendt, kan det have indflydelse på vurderingen af sagen. Resultaterne af denne undersøgelse bygger således på de dokumenterede oplysninger i de 174 sager, der indgår i undersøgelsen.

Emnet for dette kapitel er Ankestyrelsens vurdering af, om kommunernes afgørelser om tilbagebetaling af for meget udbetalt boligstøtte er i overensstemmelse med lovgivningen, eller om afgørelsen ville blive ændret eller sagen hjemvist, hvis det havde været en klagesag.

Beskrivelsen har særlig fokus på de områder, som kommunerne ifølge undersøgelsens resultater bør have større opmærksomhed på. Beskrivelsen er ledsaget af eksempler, som illustrerer problemerne. Hvor det kan tjene som vejledning, er der suppleret med positive eksempler.

2.1 Regler som sagerne er vurderet i forhold til

Sagerne er vurderet i forhold til boligstøttelovens § 43 om oplysningspligt og § 47 om efterregulering, herunder kommunernes pligt til at gøre ansøgeren skriftligt bekendt med reglerne om efterregulering. Endvidere principperne i boligstøttevejledningen punkterne 255-260. Der henvises til *bilag 3* for det samlede retsgrundlag.

Det fremgår af lovens § 43, stk. 3, at ansøger skal oplyse kommunen om alle forhold, der kan medføre nedsættelse eller bortfald af boligstøtten.

Det fremgår af lovens § 47, stk. 1, at der skal ske tilbagebetaling af for meget modtaget boligstøtte, hvis den faktiske husstandsindkomst overstiger den efter lovens § 8 beregnede husstandsindkomst med mindst 18.800 kr.

I 2006 er grænsen for indkomststigning, der medfører efterregulering 19.900 kr. for ansøgere, der modtager boligsikring, det vil sige ansøgere, der ikke er folkepensionister, og 20.300 kr. for ansøgere, der modtager boligydelse, det vil sige folkepensionister.

For personer, der er tilkendt førtidspension før førtidspensionsreformens ikrafttræden 1. januar 2003 eller for hvem sag herom er påbegyndt inden denne dato, og førtidspension efterfølgende er tilkendt efter de hidtidige regler, ydes dog boligstøtte efter reglerne om folkepensionister.

Bestemmelsen finder ikke anvendelse, såfremt ansøgeren kan godtgøre at have givet kommunen besked om indkomståndringer, der medfører efterregulering, jf. lovens § 47, stk. 4.

§ 47, stk. 1, er en tilbagebetalingsbestemmelse af objektiv karakter. Bestemmelsen vedrører ændringer i indkomstforholdene. Den knytter sig til modtagerens oplysningspligt, idet den skal sammenholdes med stk. 4, hvorefter stk. 1, ikke finder anvendelse, såfremt ansøgeren godtgør at have givet kommunalbestyrelsen meddelelse om indkomståndringer ud over den i stk. 1, nævnte grænse.

Efter praksis finder Ankestyrelsen, at i tilfælde, hvor den for meget udbetalte boligstøtte ikke alene kan tilskrives boligstøttemodtagerens tilsidesættelse af oplysningspligten, men tillige på

myndighedsfejl, skal kommunerne foretage en risikoafvejning. Det vil sige en vurdering af, hvem der er nærmest til at bære konsekvensen af fejlen.

2.2 Er afgørelsen i overensstemmelse med regler og praksis for tilbagebetaling

Det er Ankestyrelsens vurdering, at 97 pct. af de indsendte afgørelser er afgjort i overensstemmelse med regler og praksis. Det er således vores vurdering, at 169 af afgørelserne er korrekte, jf. tabel 2.1.

Tabel 2.1 Sager hvor afgørelsen samlet set er rigtig – i antal og pct.

	Antal	Pct.
Ja, afgørelsen er i overensstemmelse med regler og praksis	169	97
Nej, afgørelsen ville blive ændret eller sagen hjemvist, hvis det havde været en klagesag	5	3
I alt	174	100

I undersøgelsen indgår i alt 18 kommuner. I 14 af de 18 kommuner er alle deres indsendte sager afgjort i overensstemmelse med regler og praksis., jf. tabel 3.2 i bilag 2.

Kun 3 pct. af afgørelserne, svarende til 5 sager, ville blive ændret eller sagen hjemvist, hvis det havde været en klagesag i Ankestyrelsen.

I 2 af de 5 sager, hvor Ankestyrelsen har vurderet, at afgørelsen ville blive ændret eller sagen ville blive hjemvist, skyldes det, at der ikke har foreligget en boligstøttemeddelelse i de indsendte sager til belysning af kommunernes vejledning til borgeren om oplysningspligt og reglerne om efterregulering.

En boligstøttemeddelelse er en afgørelse på en ansøgning om boligstøtte. Det fremgår heraf, hvad ansøger er berettiget til og på hvilket grundlag boligstøtten er beregnet. Det fremgår desuden, at ansøger skal oplyse kommunen om alle forhold, der kan medføre nedsættelse eller bortfald af boligstøtten. Endvidere fremgår det, at der kan ske efterregulering, hvis årsindkomsten bliver højere end oplyst.

I et tilfælde manglede forklaring på den forholdsmæssige fordeling af oplyst indkomst sammenholdt med Principafgørelse M-7-04.

I et andet tilfælde er de oplysninger, der er indsendt, så mangelfulde, at sagen ikke kan efterprøves.

I et tredje tilfælde havde kommunen begået en administrativ fejl. Fejlen blev først opdaget ved borgers henvendelse efter at kravet var fremsendt.

2.3 Dokumentation

Ankestyrelsen har vurderet, i hvilket omfang sagerne har været tilstrækkeligt oplyste til, at kommunen har kunnet foretage efterregulering og kræve den for meget modtagne boligstøtte tilbagebetalt.

Ankestyrelsen har set på, om der foreligger:

- Boligstøttemeddelelse pr. 1. januar 2006
- Oplysninger om ændringer i forhold til beregningsgrundlaget pr. 1. januar 2006
- Boligstøttemeddelelser i boligstøtteåret efter 1. januar 2006
- Slutligningsresultat

Ankestyrelsen vurderer, at der ikke mangler oplysninger, hvis der foreligger en bevillingskrivelse pr. 1. januar 2006, oplysninger om ændrede forhold i forhold til beregningsgrundlaget, efterfølgende boligstøttemeddelelser samt udtræk af årsindkomsten for husstanden.

Ankestyrelsen vurderer, at 98 pct. af sagerne i undersøgelsen er tilstrækkeligt oplyste eller at der mangler mindre væsentlige oplysninger, *jf. tabel 2.2.*

Tabel 2.2 Dokumentation i sagen for kommunens afgørelse – i antal og procent

	Antal	Pct.
Ingen oplysninger mangler	162	93
Enkelte mindre væsentlige oplysninger mangler	8	5
Flere og/eller væsentlige oplysninger mangler	1	1
Afgørende oplysninger mangler	3	2
I alt	174	100

Note: Tabellen summer ikke til 100 pct. på grund af afrunding

I 4 sager vurderer Ankestyrelsen, at der mangler væsentlige eller afgørende oplysninger, hvilket i 2 sager skyldes, at der ikke foreligger en boligstøttemeddelelse blandt de akter, der er indsendt til Ankestyrelsen. Udførlig vejledning til borgeren om oplysningspligt og efterregulering vil typisk være angivet i boligstøttemeddelelsen. Tilsvarende vil det fremgå af boligstøttemeddelelsen, hvad ansøger er berettiget til, og på hvilket grundlag boligstøtten er beregnet.

Ankestyrelsen har i de sager, hvor boligstøttemeddelelsen mangler, ikke kunnet vurdere, om boligstøttemodtageren er gjort bekendt med f.eks. oplysningspligten, hvilket har betydning for vurderingen af tilbagebetalingsspørgsmålet.

I det følgende er eksempler på sager, hvor Ankestyrelsen har vurderet, at der mangler væsentlige eller afgørende oplysninger, der ikke skyldes, at der mangler boligstøttemeddelelse i sagen.

Sag nr. 051 drejer sig om bevilling af boligydelse fra 1. februar 2006. I sagen foreligger alene boligstøttemeddelelse pr. 1. marts 2006 med beregning af boligstøtten fra 1. februar 2006. Afgørelsen om efterregulering består alene af en forside med angivelse af størrelsen af den

uoplyste indkomst samt størrelsen af den for meget udbetalte boligstøtte. Der er ingen oplysninger om årsindkomsten. Der er heller ingen beregning af den uoplyste indkomst. Der er således for få oplysninger til at kunne efterprøve, om kravet om tilbagebetaling af for meget udbetalt boligstøtte er korrekt.

Sag nr. 115 drejer sig om en ansøger, der kun har modtaget boligstøtte en del af året på grund af for høj indtægt i sidste halvdel af året. I efterreguleringen indgår både *uoplyst* og *oplyst* indkomst.

Af efterreguleringsgrundlaget fremgår, at den *uoplyste* indkomst er opgjort til 20.964 kr.

Af efterreguleringsgrundlaget fremgår endvidere at den *oplyste* indkomst i kalenderåret er opgjort til 15.141 kr. Grundlaget for opgørelsen er:

Oplyst årsindkomst pr. 1. januar 2006	225.764 kr.
For perioden 1. januar 2006 til 31. marts 2006	56.441 kr.
Oplyst indkomst pr. 1. april 2006	245.952 kr.
For perioden 1. april til 31. december 2006	184.464 kr.
Indtægt i alt oplyst af borgeren (56.441 kr. + 184.464 kr.)	240.905 kr.
Årsindkomst brugt ved beregning pr. 1. april 2006	225.764 kr.
Oplyst indkomststigning i kalenderåret (240.905 kr. – 225.764 kr.)	15.141 kr.
Oplyst indkomststigning i boligstøtteperioden	6.308 kr.
Oplyst indkomststigning i perioden 1. april til 31. maj 2006	6.308 kr.

Ankestyrelsen vurderer, at de 15.141 kr. er en indkomststigning i kalenderåret fra april og resten af året. I sidste halvdel af året har indkomststigningen været større, hvilket har medført, at der ikke er udbetalt boligstøtte i sidste halvdel af året.

Det fremgår ikke af sagen, hvorfor oplyst indkomst i kalenderåret, der ikke har givet anledning til omberegning, er medtaget med et beløb på 6.308 kr. svarende til, at der er foretaget en forholdsmæssig fordeling efter hvor lang en periode, der henholdsvis er modtaget/ikke modtaget boligstøtte i 2006. Sammenholdt med Principafgørelse M-7-04, har udgangspunktet for den forholdsmæssige fordeling på henholdsvis boligstøtteperiode/ikke boligstøtteperiode været fra tidspunktet for indkomststigningen.

Sagen ville være hjemvist med henblik på afklaring af den forholdsmæssige fordeling af den oplyste indkomststigning.

Der var dog i sagen under alle omstændigheder grundlag for efterregulering på baggrund af den uoplyste indkomststigning.

Undersøgelsen viser i øvrigt, at ikke alle boligstøttemeddelelser pr. 1. januar 2006 er vedlagt en detaljeret oversigt over beregningen af boligstøtten.

I boligstøttemeddelelsen er det alene anført, at hvis det ønskes, kan der bestilles en mere detaljeret oversigt over udregningen af boligstøtten.

Ankestyrelsen foreslår, at kommunen lægger en detaljeret udregning ved boligstøttemeddelelsen, ved bevillingen, samt ved ændringer i beregningsgrundlaget.

Boligstøttemodtageren får derved mulighed for at vurdere bevillingen og få indsigt i hvilke ændrede forhold, der har betydning i forhold til beregningsgrundlaget.

2.4 Principper for efterregulering

Det fremgår af Socialministeriets vejledning, at vurderingen af, om der foreligger indkomststigninger eller andre ændringer, der medfører efterregulering, fordi støttemodtageren ikke har opfyldt sin oplysningspligt, sker ved at sammenligne det beregningsgrundlag, der lå til grund for boligstøtteberegningen i boligstøtteåret med de faktiske forhold, når året er gået. I beregningen indgår blandt andet husstandens samlede indkomst og lejens størrelse.

Beregningen foretages ved, at summen af indkomster for alle husstandsmedlemmer sammenlignes med den (opsummerede) indkomst, der måtte forventes, med de modtagne oplysninger fra modtageren af boligstøtten, herunder oplyste mindre indkomststigninger, der ikke har givet anledning til omberegning i løbet af året. Den fremkomne difference udgør "uoplyst indkomst".

I de perioder af året, hvor summen af oplyste indkomståndringer (der ikke har givet anledning til omberegning, fordi de har været for små) og uoplyste indkomståndringer samlet over-

stiger grænsen for efterregulering, skal der ske efterregulering, og for meget udbetalt boligstøtte skal som udgangspunkt betales tilbage.

For *oplyste* indkomstændringer foretages en periodeopdeling, således at disse ændringer alene medregnes for den periode af året, de vedrører, medens alle *uoplyste* ændringer medregnes som vedrørende hele året.

Hvis der ikke er udbetalt boligstøtte til samme bolig hele året, har støttemodtageren ret til at få foretaget en periodeopdeling af indkomsten, så indkomst, der er optjent udenfor boligstøtteperioden ikke medtages.

Ankestyrelsen har set på, om der i grundlaget for efterregulering er indgået:

- *oplyste* indkomstændringer
- *uoplyste* indkomstændringer
- både *oplyste* og *uoplyste* indkomstændringer
- om der kun er modtaget boligstøtte en del af året

I ingen af sagerne er efterreguleringsafgørelsen foretaget udelukkende på baggrund af *oplyste* indkomstændringer. I 1 sag frafaldt kommunen efterfølgende kravet, da den accepterede, at oplysningerne var givet, og der burde have været omberegnet i løbet af året.

I 80 pct. af sagerne er efterreguleringen og krav om tilbagebetaling af for meget udbetalt boligstøtte sket på grundlag af *uoplyst* indtægtsstigning. I de resterende 20 pct. af sagerne er efterreguleringen og krav om tilbagebetaling foretaget på grundlag af såvel *uoplyste* som *oplyste* indkomstændringer.⁵

⁵ Jf. tabel 2.3 i bilag 2

Ankestyrelsen vurderer, at beregningen i stort set alle sager er sket i overensstemmelse med principperne for efterregulering, jf. tabel 2.3.

Tabel 2.3 Sager, hvor kommunen har fulgt de almindelige beregningsprincipper ved beregning af efterreguleringsbeløbet, jf. § 47 og Socialministeriets vejledning om individuel boligstøtte punkterne 255 og 260 – i antal og procent

	Antal	Pct.
I høj grad	171	98
I nogen grad	1	1
I ringe grad	0	0
Nej	1	1
Kan ikke efterprøves	1	1
I alt	174	100

Note: Tabellen summer ikke til 100 pct. på grund af afrunding.

En sag har ikke kunnet efterprøves, da der mangler oplysninger, i form af samlet årsindkomst og beregning af den uoplyste indkomst.⁶

I en sag finder Ankestyrelsen ikke, at de almindelige beregningsprincipper på det foreliggende grundlag er fulgt, jf. følgende eksempel.

Sag nr. 059:⁷ Sagen drejer sig om en boligstøttemodtager, der har modtaget boligstøtte i perioderne 1. januar 2006 til 30. juni 2006 og 1. august 2006 til 31. december 2006. Der er stillet krav om tilbagebetaling af for meget udbetalt boligstøtte på grundlag af en uoplyst indkomststigning på 25.312 kr.

Boligstøttemodtageren fremsætter indsigelser overfor kommunens afgørelse, idet hun ved at indsende lønsedler for juni og juli måned mener at have opfyldt sin oplysningspligt. Kommunen har benyttet lønsedlen for juli måned til beregning af feriepenge i forbindelse med jobskift.

⁶ Se i øvrigt sag nr. 051 som er beskrevet ovenfor i afsnit 2.3

⁷ Nummeret refererer til et nummer, som Ankestyrelsen har givet den pågældende sag i undersøgelsen.

Kommunen vurderer, at selv om boligstøttemodtageren ikke direkte har oplyst om, at hun har tjent mere end, hvad der er lagt til grund for beregningen i perioden 1. januar 2006 til 30. juni 2006, kunne hun have en berettiget forventning om, at kommunen også benyttede lønsedlen for juni måned til kontrol af boligstøtten for perioden 1. januar 2006 til 30. juni 2006. Hvis dette var sket, skulle der være foretaget omberegning. Kommunen betragter det som en administrativ fejl og frafalder kravet.

3 Formalitetsvurdering

I undersøgelsen er der set på de generelle sagsbehandlingsregler som fremgår af forvaltningsloven, det vil sige om begrundelse, om klagevejledning og om partshøring. Der er også set på bestemmelsen, hvorefter kommunen skal gøre ansøgeren bekendt med reglerne om efterregulering og tilbagebetaling. I afsnit 3.5 nedenfor er der nogle anbefalinger vedrørende sagsoplysning. Regelgrundlaget fremgår af *bilag 5*.

3.1 Om afgørelsens form og indhold

Samtlige sager i undersøgelsen indeholder en skriftlig afgørelse om efterregulering. Afgørelsen træffes, når resultatet af slutligningen foreligger. Afgørelsen knytter sig til den meddelelse om boligsikring eller boligydelse, som boligstøttemodtageren får som svar på sin ansøgning om boligstøtte, ved ændringer og ved hvert årsskifte.

I gennemgangen nedenfor er der en række citater i anførselstegn. De er hentet fra de standard-skemaer fra Kommunernes Landsforening, som er anvendt som udgangspunkt i alle de sager, der indgår i undersøgelsen.

3.2 Begrundelse

Reglerne om begrundelse findes i forvaltningslovens §§ 22-24, hvoraf fremgår, at en skriftlig afgørelse skal være ledsaget af en begrundelse medmindre den giver den pågældende part medhold.

Begrundelsen skal indeholde henvisning til retsregler og en kort redegørelse for de oplysninger om sagens faktiske omstændigheder, der er tillagt væsentlig betydning for afgørelsen. I de fleste sager er der henvist til korrekt lovgivning. Vi har vurderet at kravet til begrundelse er opfyldt i nogen grad, når afgørelsen om tilbagebetalingens størrelse alene indeholder oplysning om den boligstøtte vedkommende har modtaget og den boligstøtte vedkommende efter efterreguleringen er berettiget til.

Det følgende er et eksempel på en sag om for meget modtaget boligsikring. Der har været en indkomst, der ikke er givet oplysning om.

Sag nr. 061 Opgørelse over for meget modtaget boligsikring

Afgørelsen indeholder oplysning om uoplyst indkomststigning.	73.849 kr.
Om tilbagebetalingskravet fremgår:	
Modtaget boligsikring 1.1.2006 -31.12.2006	Tilskud i perioden 34.956 kr.
Berettiget boligsikring 1.1.2006 – 31.12.2006	Tilskud i perioden 24.060 kr.
For meget udbetalt i perioden	Tilskud i perioden 10.896 kr.

Ankestyrelsen vurderer, at en optimal begrundelse i sager om efterregulering af boligstøtte indeholder en detaljeret udregning af den boligstøtte vedkommende kan få på grundlag af indkomstoplysninger fra årsopgørelsen

Ankestyrelsen anbefaler, at afgørelsen om efterregulering indeholder en detaljeret udregning af den boligstøtte vedkommende kan få på grundlag af indkomstoplysninger fra årsopgørelsen

Ankestyrelsen har dog bemærket, at kommunen i en række sager i meddelelsen om boligstøtte har opfordret ansøger til at henvende sig, hvis yderligere detaljer ønskes. Kommunen formulerer det således: ”Detaljeret oversigt over udregning: Hvis du ønsker det kan du bestille en mere detaljeret udregning over din boligsikring.”

3.3 Klagevejledning

Klagevejledning er givet korrekt i alle sager med en enkelt undtagelse, hvor klagevejledningen ikke var vedlagt.

3.4 Partshøring

Bestemmelsen om partshøring fremgår af forvaltningslovens § 19. Partshøring har både til formål at gøre parten bekendt med, at sagen verserer og at give parten mulighed for at kommentere sagens oplysninger.

Af undersøgelsen fremgår, at kommunerne ikke har foretaget partshøring i sagerne. Kommunerne angiver i en række tilfælde, at der er sket partshøring, men dette fremgår ikke af de akter, Ankestyrelsen har modtaget. Enkelte kommuner angiver partshøring, når det fremgår, at afgørelsen kan ændres, hvis der kommer nye oplysninger fra Skat. Enkelte kommuner henviser til, at KMD (Kommunedata)s systembreve sikrer, at reglerne er overholdt.

Ankestyrelsen har ikke truffet principafgørelser om konsekvensen af manglende partshøring i afgørelser om efterregulering af boligstøtte.

I undersøgelsen finder Ankestyrelsen ikke tilstrækkelig grund til at betegne afgørelserne som ugyldige på grund af manglende partshøring. Der er herved lagt vægt på, at det i ansøgning om boligstøtte er oplyst, at en "Korrekt boligstøtteberegning kræver, at årsindkomsten opgøres". Dernæst oplyses i meddelelse om boligstøtte at "Hvis årsindkomsten bliver højere end oplyst kan det betyde, at De skal betale en del eller hele boligstøtten tilbage". Det suppleres af en oplysning i afgørelsen om efterregulering om, at "Vi gør opmærksom på, at kravet kan ændres, hvis indkomsten ændres af Skat".

Ankestyrelsen henviser til, at der ikke er pligt til partshøring, når det af oplysningernes karakter og sagens beskaffenhed må anses for uproblematisk at træffe afgørelse i sagen på det foreliggende grundlag. Der sigtes til oplysninger, der er skaffet eller registreret på en særlig betryggende måde, som giver oplysningerne et autentisk præg. Det gælder normal skattepligtig indkomst, når der foreligger en endelig skatteligning. Sådanne oplysninger vil parten normalt ikke kunne anfægte eller supplere.

De oplysninger, der indgår ved efterreguleringen af boligstøtte er oplysninger fra skattevæsenet. Det vil sige oplysninger fra slutligningen, som borgeren kender. Boligstøttemodtageren kender sin slutopgørelse og ved fra meddelelse om boligstøtte, på hvilket grundlag boligstøtten er beregnet og at boligstøtten kan efterreguleres. Der er således ikke nogen formel grund til at partshøre om disse oplysninger, som borgeren allerede ved vil indgå i boligstøttesagen.

3.5 Pligt til at oplyse sagen yderligere i særlige situationer

Tilbagebetalingskravet er i alle sagerne begrundet i ændringer i husstandsindkomsten. Imidlertid er der eksempler på, at der også er sket andre ændringer i løbet af året, og i visse tilfælde har kommunen kendt til dem.

Det er Ankestyrelsens opfattelse, at når kommunen rent faktisk har oplysninger, som kan få indflydelse på tilbagebetalingskravet, bør kommunen oplyse sagen yderligere.

I sag nr. 113 fremgik af journalarkene, at et husstandsmedlem var flyttet, og der var sket omberegning. Afgørelsen om efterregulering var suppleret med sætningen: "Kravet kan evt. nedsættes, hvis det klart kan dokumenteres, at indkomststigningen helt eller delvis vedrører en person, der kun har boet i husstanden i en periode, og indkomststigningen ligger udenfor denne periode". Her burde kommunen have oplyst sagen yderligere.

I sag nr. 59 er der foretaget omberegning i løbet af året. Da afgørelsen om efterregulering blev fremsendt var den ledsaget af en særskilt orientering: "Vedlagte krav kan eventuelt nedsættes, hvis du har skiftet job i 2006".

I begge de nævnte sager burde kommunen selv have oplyst sagen i stedet for at orientere om mulighed for ændret efterregulering af boligstøtte.

Ankestyrelsen har imidlertid ikke haft særskilt fokus på dette forhold i undersøgelsen.

Ankestyrelsen anbefaler, at kommunen oplyser sagen yderligere, når de har kendskab til forhold, der kan påvirke efterreguleringen

3.6 Kendskab til reglerne

Der er i efterreguleringsbestemmelsen en selvstændig forpligtelse for kommunerne til at gøre boligstøttemodtagerne opmærksom på bestemmelsen om efterregulering, tilbagebetaling og konsekvenser ved tilsidesættelse. Bestemmelsen supplerer boligstøttemodtagerens pligt til at give oplysninger om eventuelle ændringer til brug for beregning.

I ansøgning om boligstøtte er oplyst, at en "Korrekt boligstøtteberegning kræver, at årsindkomsten opgøres" og der er en klar opfordring til at give besked hvis der sker ændringer. Meddelelsen om boligstøtte oplyser grundlaget for boligstøtte og det fremgår, at "Hvis årsindkomsten bliver højere end oplyst, kan det betyde, at De skal betale en del eller hele boligstøtten tilbage". Hver udbetaling af boligstøtte indeholder opfordring til at oplyse om ændringer og information om at manglende eller forkerte oplysninger kan medføre krav om tilbagebetaling.

I stort set alle sager har kommunerne skriftligt orienteret om efterregulering således som foreskrevet i § 47, stk. 9.

3.7 Øvrige bemærkninger

Ankestyrelsen har bemærket, at mange kommuner opkræver den for meget udbetalte boligstøtte inden klagefristens udløb. Ankestyrelsen skal bemærke, at klage over kommunens krav om tilbagebetaling af for meget udbetalt boligstøtte har opsættende virkning.

Ankestyrelsen finder derfor, at det vil være i overensstemmelse med god forvaltningsskik ikke at kræve beløbet indbetalt før klagefristens udløb. Derved undgår man, at en borger, der har 4 uger til at overveje at klage, indbetaler beløbet inden 8 dage for ikke at blive mødt med et rykkergebyr.

Ankestyrelsen anbefaler, at det for meget udbetalte beløb i boligstøtte først opkræves efter klagefristens udløb, fordi klagen har opsættende virkning

Bilag 1 Baggrund og metode

Hjemmel

Ankestyrelsen og de sociale nævn har en forpligtelse til at koordinere, at afgørelser, der kan indbringes for Ankestyrelsen og de sociale nævn, træffes i overensstemmelse med lovgivningen og praksis. Om lovgrundlaget henvises til §§ 76 – 79 a i lovebekendtgørelse nr. 877 af 3. september 2008 om retssikkerhed og administration på det sociale område og §§ 39 – 45 i Socialministeriets bekendtgørelse nr. 768 af 27. juni 2007 om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Ankestyrelsen har ansvaret for praksiskoordineringen på landsplan, mens nævnene har ansvaret på regionalt plan. Praksisundersøgelser er et redskab, som benyttes med henblik på at få klarhed over, om myndighedernes afgørelser er i overensstemmelse med lovgivningen. Hvis undersøgelserne afdækker fejl og mangler i sagsbehandlingen, giver praksisundersøgelserne et grundlag for at målrette den fremadrettede vejlednings- og undervisningsindsats.

Praksisundersøgelsen skal i henhold til retssikkerhedslovens § 79 a behandles på et kommunalbestyrelsesmøde i de deltagende kommuner. Bestemmelsen præciserer det kommunalpolitiske ansvar for at følge op på klageinstansernes praksisundersøgelser og understreger kommunalbestyrelsernes ansvar for at implementere retssikkerhed i kommunerne på det sociale og beskæftigelsesmæssige område.

Metode

Ved en praksisundersøgelse indkalder Ankestyrelsen et antal sager fra underinstanserne og foretager en gennemgang af disse med henblik på en legalitetsvurdering. Legalitetsvurderingen indebærer dels en materiel vurdering af afgørelsernes rigtighed i forhold til lovgivning og Ankestyrelsens praksis, dels en formel vurdering af sagerne i forhold til de forvaltningsretlige regler.

Nærværende undersøgelse omhandler sager om efterregulering af boligstøtte.

De indsendte sager har ikke været anket til og behandlet af de sociale nævn.

Samtlige akter fra hele forløbet af sagsbehandlingen skulle indsendes. Ankestyrelsen gjorde i forbindelse med indkaldelsen af sager opmærksom på, at vi ved undersøgelsen ville lægge til grund, at vi har modtaget samtlige sagsakter, og at vi derfor kan bedømme sagen på samme

grundlag, som kommunen har haft. Kommunen kunne således ikke forvente, at vi efterfølgende retter henvendelse til kommunen om eventuelle manglende akter.

Afgrænsning og omfang

Fokus i undersøgelsen er kommunernes afgørelser om efterregulering efter lov om individuel boligstøtte § 47 i sager, hvor der er krævet tilbagebetaling.

Hver kommune er bedt om at indsende 10 boligstøttesager, fordelt som 5 sager om boligydelse og 5 sager om boligsikring. Det er sager, hvor kommunen efter ovennævnte lovbestemmelse har truffet afgørelse i 2007 om efterregulering af boligstøtte modtaget i 2006. Vi har modtaget i alt 180 sager, hvoraf er udgået 6 sager, som ikke var omfattet af kriterierne for undersøgelsen. Der indgår således 174 sager i undersøgelsen i alt.

I samtlige sager er tilbagebetalingskravet fremsat under henvisning til boligstøttelovens § 47, stk. 1. Den kønsmæssige fordeling fremgår af *tabel 1.1*. 57 pct. af sagerne omhandler kvinder og 43 pct. omhandler mænd.

Tabel 1.1 Køn – i antal og pct.

	Antal	Pct.
Mænd	74	43
Kvinder	100	57
I alt	174	100

I 71 pct. af sagerne har ansøger fået boligstøtte hele året. I 29 pct. af sagerne har ansøgerne kun modtaget boligstøtte i en del af året, *jf. tabel 1.2.*

Tabel 1.2 Sager hvor ansøger har fået boligstøtte hele eller dele af året – i antal og pct.

	Antal	Pct.
Ja, hele året	123	71
Nej, kun en del af året	51	29
I alt	174	100

Boligstøtte er en samlet betegnelse og omhandler såvel boligydelse, som kan ydes til pensionister og boligsikring, som kan ydes til ikke-pensionister. I undersøgelsen indgår begge typer sager. 53 pct. af sagerne omhandler for meget udbetalt boligsikring og 47 pct. omhandler for meget udbetalt boligydelse, *jf. tabel 1.3.*

Tabel 1.3 Sager om henholdsvis tilbagebetaling af boligsikring og boligydelse – i antal og pct.

	Antal	Pct.
Tilbagebetaling af for meget udbetalt boligsikring	93	53
Tilbagebetaling af for meget udbetalt boligydelse	81	47
I alt	174	100

Der er tale om en stikprøve, som kun omfatter et mindre antal sager fra hver af de deltagende kommuner. Undersøgelsen tager dermed ikke sigte på at vurdere praksis i den enkelte kommune. Fra 2007 vil alle praksisundersøgelser indgå i en benchmarking af den kommunale sagsbehandling⁸. Ankestyrelsen giver en konkret tilbagemelding på de enkelte sager i forbindelse med afrapporteringen af en undersøgelse.

⁸ Der kan læses om benchmarkingprojektet i Ankestyrelsens rapport "Benchmarking af kommunernes sagsbehandling", Ankestyrelsen, 2006 på www.ast.dk

De deltagende kommuner

Følgende 18 kommuner er bedt om hver at indsende i alt 10 sager om efterregulering af boligstøtte til brug for undersøgelsen: Vordingborg, Greve, Silkeborg, Ringkøbing-Skjern, Norddjurs, Vejle, Faaborg-Midtfyn, Kerteminde, Hjørring, Rebild, Furesø, Rødovre, Brøndby, Albertslund, Allerød, Ishøj, Rudersdal, Ærø.

Måleskema

I forbindelse med Ankestyrelsens vurdering af de indsendte afgørelser anvendes et måleskema, hvor der indgår de målelementer, som er relevante for den konkrete praksisundersøgelse. For at styrke grundlaget for dialogen og samarbejdet med kommunerne har Ankestyrelsen bedt kommunerne om ligeledes at udfylde det måleskema, som Ankestyrelsen anvender ved vurdering af sagerne. Kommunernes vurdering erstatter ikke Ankestyrelsens vurdering af sagerne, men anvendes til at målrette Ankestyrelsens tilbagemelding i den enkelte sag.

Bilag 2 Resultater

1. Oplysninger om sagen

Tabel 1.1 Køn – i antal og pct.

	Antal	Pct.
Mænd	74	43
Kvinder	100	57
I alt	174	100

Tabel 1.2 Sager hvor ansøger har fået boligstøtte hele eller dele af året – i antal og pct.

	Antal	Pct.
Ja, hele året	123	71
Nej, kun en del af året	51	29
I alt	174	100

2. Oplysninger om kommunens afgørelse

Tabel 2.1 Sager om henholdsvis tilbagebetaling af boligsikring og boligydelse – i antal og pct.

	Antal	Pct.
Tilbagebetaling af for meget udbetalt boligsikring	93	53
Tilbagebetaling af for meget udbetalt boligydelse	81	47
I alt	174	100

Tabel 2.2 Sager opgjort i forhold til årsager til tilbagebetalingskravet – i antal og pct.

	Antal	Pct.
Ændringer i husstandsindkomsten	174	100
Ændringer i husstanden/antallet af personer	0	0
Ændringer i lejen	0	0
Flytning	0	0
I alt	174	100

Tabel 2.3 Sager med oplyste eller uoplyste ændringer i husstandsindkomsten – i antal og pct.

	Antal	Pct.
Udelukkende oplyste ændringer	0	0
Udelukkende uoplyste ændringer	140	80
Både oplyste og uoplyste ændringer	34	20
I alt	174	100

Tabel 2.4 Sager hvor der i efterreguleringen indgår indtægtsforhøjelser, hvor beløbet er udbetalt med tilbagevirkende kraft? (erstatninger, pensioner mv.) – i antal og pct.

	Antal	Pct.
Ja	0	0
Nej	174	100
I alt	174	100

Tabel 2.5 Sager fordelt efter lovgrundlaget for kravet om tilbagebetaling – i antal og pct.

	Antal	Pct.
§ 47, stk. 1	174	100
§ 47, stk. 7	0	0
I alt	174	100

3. Den materielle vurdering af kommunens afgørelser

Tabel 3.1 Sager hvor afgørelsen samlet set er rigtig – i antal og pct.

	Antal	Pct.
Ja, afgørelsen er i overensstemmelse med regler og praksis	169	97
Nej, afgørelsen ville blive ændret eller sagen hjemvist, hvis det havde været en klagesag	5	3
I alt	174	100

Tabel 3.2 Afgørelsens lovmæssige korrekthed. Antals- og kommunefordelt

	Ja	Nej	I alt antal sager
Albertslund	10	0	10
Allerød	8	2	10
Brøndby	10	0	10
Faaborg-Midtfyn	10	0	10
Furesø	10	0	10
Greve	10	0	10
Hjørring	10	0	10
Ishøj	9	1	10
Kerteminde	6	0	6
Norddjurs	10	0	10
Rebild	9	1	10
Ringkøbing-Skjern	8	0	8
Rudersdal	10	0	10
Rødovre	10	0	10
Silkeborg	9	1	10
Vejle	10	0	10
Vordingborg	10	0	10
Ærø	10	0	10
I alt antal sager	169	5	174

Tabel 3.3 Dokumentation i sagen for kommunens afgørelse – i antal og pct.

	Antal	Pct.
Ingen oplysninger mangler	162	93
Enkelte mindre væsentlige oplysninger mangler	8	5
Flere og/eller væsentlige oplysninger mangler	1	1
Afgørende oplysninger mangler	3	2
I alt	174	100

Note: Tabellen summer ikke til 100 pct. på grund af afrunding

Tabel 3.4 Oplysningsgrundlaget. Antals- og kommunefordelt

	Ingen oplysninger mangler	Enkelte mindre væsentlige oplysninger mangler	Flere og/eller væsentlige oplysninger mangler	Afgørende oplysninger mangler	I alt antal sager
Albertslund	10	0	0	0	10
Allerød	9	0	0	1	10
Brøndby	9	1	0	0	10
Faaborg-Midtfyn	9	1	0	0	10
Furesø	10	0	0	0	10
Greve	9	1	0	0	10
Hjørring	10	0	0	0	10
Ishøj	9	0	0	1	10
Kerteminde	5	1	0	0	6
Norddjurs	8	2	0	0	10
Rebild	9	0	0	1	10
Ringkøbing-Skjern	7	1	0	0	8
Rudersdal	10	0	0	0	10
Rødovre	10	0	0	0	10
Silkeborg	9	0	1	0	10
Vejle	9	1	0	0	10
Vordingborg	10	0	0	0	10
Ærø	10	0	0	0	10
I alt antal sager	162	8	1	3	174

Tabel 3.5 Betingelsen om at foretage efterregulering (herunder krav om tilbagebetaling) på grund af ændringer i husstandsindkomsten er opfyldt – i antal og pct.

	Antal	Pct.
I høj grad	169	97
I nogen grad	1	1
I ringe grad	0	0
Nej	4	2
I alt	174	100

Tabel 3.6 Sager, hvor kommunen har fulgt de almindelige beregningsprincipper ved beregning af efterreguleringsbeløbet, jf. § 47 og Socialministeriets vejledning om individuel boligstøtte punkterne 255 og 260 – i antal og pct.

	Antal	Pct.
I høj grad	171	98
I nogen grad	1	1
I ringe grad	0	0
Nej	1	1
Kan ikke efterprøves	1	1
I alt	174	100

Note: Tabellen summer ikke til 100 pct. på grund af afrunding

4. Vurdering af særlige sagsbehandlingsregler

Tabel 4.1 Sager, hvor kommunen skriftligt har gjort ansøger bekendt med reglerne – i antal og pct.

	Antal	Pct.
I høj grad	156	90
I nogen grad	16	9
I ringe grad	0	0
Nej	2	1
I alt	174	100

5. Vurdering af formelle regler i øvrigt

Tabel 5.1 Afgørelsens form – i antal og pct.

	Antal	Pct.
Skriftlig afgørelse	174	100
Skriftligt notat i kommunens journal	0	0
Anden form	0	0
I alt	174	100

Tabel 5.2 Vurdering af om begrundelsen for afgørelsen er i overensstemmelse med forvaltningslovens §§ 22-24 – i antal og pct.

	Antal	Pct.
I høj grad	0	0
I nogen grad	172	99
I ringe grad	2	1
Nej	0	0
I alt	174	100

Tabel 5.3 Sager, hvor der er givet korrekt klagevejledning

	Antal	Pct.
I høj grad	173	99
I nogen grad	0	0
I ringe grad	0	0
Nej	1	1
I alt	174	100

Tabel 5.4 Sager, hvor der er foretaget partshøring – i antal og pct.

	Antal	Pct.
Ja	0	0
Nej	174	0
I alt	174	0

Tabel 5.5 Sager, der i øvrigt giver anledning til bemærkninger – i antal og pct.

	Antal	Pct.
Ja	34	20
Nej	140	80
I alt	174	100

Bilag 3 Indkaldelsesbrev

Til NN Kommune

Att.: Chefen for efterregulering af boligstøtte

Praksisundersøgelse om efterregulering af boligstøtte

Ankestyrelsen gennemfører i 2008 en praksisundersøgelse vedrørende efterregulering af boligstøtte og anmoder hermed «Kommune» Kommune om at deltage i undersøgelsen.

Fokus i undersøgelsen er kommunernes afgørelser om efterregulering efter lov om individuel boligstøtte § 47 i sager, hvor der er krævet tilbagebetaling.

Hvilke sager indkaldes?

Ankestyrelsen skal anmode kommunen om:

at indsende 10 boligstøttesager, fordelt som 5 sager om boligydelse og 5 sager om boligsikring, hvor kommunen efter ovennævnte lovbestemmelse har truffet afgørelse i 2007 om efterregulering af boligstøtte modtaget i 2006.

Sagerne må ikke være anket og behandlet af nævnet eller indgået i tidligere praksisundersøgelser. Ankestyrelsen er opmærksom på, at sagerne i 2006 er behandlet i de tidligere kommuner, men efterreguleringen af den udbetalte boligstøtte er foretaget i 2007 i de nye sammenlagte kommuner.

Kommunen anmodes om at indsende sagerne, således at de er modtaget i Ankestyrelsen senest:

Fredag den 22. februar 2008

Hvilke bilag skal indsendes?

Samtlige akter vedrørende grundlaget for efterreguleringen foretaget i 2007, herunder journalakter og boligstøttemeddelelser, skal indsendes. Såfremt dokumentation/beregning foreligger elektronisk, anmoder vi om et print af skærbilleder som for eksempel skærbilleder fra KMD's edb-system.

Vi henleder opmærksomheden på, at vi ved undersøgelsen vil lægge til grund, at vi har modtaget samtlige sagsakter, og at vi derfor kan bedømme sagen på samme grundlag, som

kommunen har haft. Vi retter således ikke efterfølgende henvendelse til kommunerne om eventuelle manglende akter.

Sagerne bedes indsendt samlet med kopi af samtlige akter, herunder skærmprents, idet akterne ikke vil blive returneret. Alle sagsakter skal fortsat indsendes pr. post. Det er ikke nødvendigt at anonymisere akterne. Alle akter makuleres efter den endelige afrapportering af undersøgelsen.

Hvordan skal sagerne udvælges?

Sagerne der skal udvælges, er sager, hvor der i 2007 er foretaget en efterregulering og rejst et tilbagebetalingskrav af boligstøtte vedrørende kalenderåret 2006.

Desuden skal sagerne udvælges således, at den første sag vedrører en person, der er født tidligst på året., fx 1. januar, den anden sag vedrører en person, der er født næst tidligst dvs. 2. januar og så fremdeles indtil alle 10 sager er fundet. Både sager om boligydelse og boligsikring udvælges efter samme princip.

Kontaktperson i kommunen

Af hensyn til den fremtidige dialog om praksisundersøgelsen skal Ankestyrelsen bede om, at der udpeges en kontaktperson i kommunen hurtigst muligt. Navn, e-mail, og tlf.nr. bedes indberettet til Ankestyrelsen senest mandag den 11. februar 2008 på analyse@ast.dk Der bedes henvist til j. nr. 119-08.

Undersøgelsens omfang

Undersøgelsen gennemføres i 18 udvalgte kommuner, og der indkaldes i alt 180 sager. En samlet oversigt over de kommuner, der deltager i undersøgelsen, fremgår af vedlagte bilag.

Metode og opfølgning

I forbindelse med Ankestyrelsens vurdering af en indsendt afgørelse anvendes blandt andet et måleskema, hvor der indgår måleelementer udvalgt i forhold til den konkrete praksisundersøgelse. For at styrke grundlaget for dialogen og samarbejdet med kommunerne beder Ankestyrelsen kommunerne om ligeledes at udfylde måleskemaet. Måleskemaet bedes indtastet elektronisk via Ankestyrelsens hjemmeside. Kopi af det af kommunen indtastede måleskema bedes indsendt sammen med de øvrige sagsakter. Vejledning i indtastning samt brugernavn og adgangskode er vedlagt som bilag.

Ankestyrelsen vil give en konkret tilbagemelding på de enkelte sager, når den foreløbige afrapportering sendes til kommunerne. Der skal gøres opmærksom på, at kommunernes egne indberetninger ikke erstatter Ankestyrelsens vurderinger i sagerne.

Det forventes, at resultaterne fra undersøgelsen vil kunne præsenteres for de deltagende kommuner i juni 2008. Den endelige rapport om undersøgelsen vil først herefter blive offentliggjort. Undersøgelsen vil desuden blive gjort tilgængelig på Ankestyrelsens hjemmeside.

Det bemærkes i øvrigt, at de praksisundersøgelser, som kommunen har deltaget i, skal forelægges kommunalbestyrelsen i et møde, jf. retssikkerhedslovens § 79 a.

Der skal ligeledes gøres opmærksom på, at resultaterne senere vil danne grundlag for en benchmarking af kommunens sagsbehandling.

Undersøgelsens baggrund

Undersøgelsen sker som led i Ankestyrelsens forpligtelse efter retssikkerhedsloven til på landsplan at koordinere, at afgørelser, som kan indbringes for Ankestyrelsen og de sociale nævn, træffes i overensstemmelse med lovgivningen.

Yderligere information om Ankestyrelsens praksisundersøgelser findes på Ankestyrelsens hjemmeside www.ast.dk under praksisundersøgelser.

Eventuelle spørgsmål vedrørende indsendelse af sagerne bedes rettet til Kirsten Dybmose på tlf. 33 41 13 24, e-mail analyse@ast.dk eller Jytte Damgaard 33 41 16 29, e-mail analyse@ast.dk.

Med venlig hilsen

Kirsten Dybmose og Jytte Damgaard

Bilag 1

Kommuner der deltager i praksisundersøgelsen om efterregulering af boligstøtte.

Følgende kommuner deltager med hver 10 sager:

Vordingborg, Greve, Silkeborg, Ringkøbing-Skjern, Norddjurs, Vejle, Faaborg-Midtfyn, Kerteminde, Hjørring, Rebild, Furesø, Rødovre, Brøndby, Albertslund, Allerød, Ishøj, Rudersdal, Ærø.

Vejledning i elektronisk indberetning af måleskema

Måleskemaet bedes indtastet elektronisk.

Den elektroniske indtastning kan ske fra fredag den 1. februar 2008 og foregår ved at gå ind på hjemmesiden www.ast.dk/indberetning Vælg ”interne praksis-undersøgelser ” og indtast kommunens brugernavn og adgangskode som er

Brugernavn:

Adgangskode:

Herefter vælges det skema der hedder ”Praksisundersøgelse om efterregulering af boligstøtte”. Tryk på knappen ”Ny registrering”, hvorefter selve spørgeskemaet åbnes. Som det første vil man blive bedt om at indtaste ”identifikation”. Her indtastes det sagsnummer, man har givet den fysiske sag, f.eks. ”sag nr. 1”. Der skal blot være overensstemmelse mellem det nummer man giver hhv. måleskema og sag. Borgerens cpr. nummer må ikke anvendes som identifikation.

Måleskemaet kan hentes som pdf-fil fra samme side, hvor man indtaster brugernavn og adgangskode.

Bilag 4 Hørings svar

Ankestyrelsen har gennemført en undersøgelse af kommunernes praksis i sager om efterregulering af boligstøtte.

I forbindelse med høringsfasen til denne undersøgelse indkom hørings svar fra kommuner, hvor Ankestyrelsen ville have ændret eller hjemvist sager, hvis det havde været en klagesag – primært på baggrund af manglende dokumentation (manglende boligstøttemeddelelser).

Nogle kommuner indsendte med hørings svaret yderligere oplysninger til belysning af sagerne, andre gav udtryk for, at de ønskede at indsende dokumentation for sagerne.

Ankestyrelsen finder det positivt, at kommunerne er opmærksomme på, hvilken konkret betydning resultaterne har for deres kommune og hvilke oplysninger, der er relevante i sagerne.

I indkaldelsesbrevene gør Ankestyrelsen kommunerne udtrykkeligt opmærksom på at indsende samtlige akter vedrørende grundlaget for efterreguleringen foretaget i 2007 på baggrund af boligstøtte modtaget i 2006. Hvis alle relevante akter ikke er indsendt, kan det have indflydelse på vurderingen af sagen. Kommunerne kan således ikke forvente, at vi efterfølgende retter henvendelse til kommunerne om eventuelle manglende akter.

Ankestyrelsen indhenter fortsat ikke yderligere akter, men vil – fra undersøgelse til undersøgelse – tage stilling til, hvilken betydning de indkomne hørings svar skal have.

I denne konkrete undersøgelse har Ankestyrelsen besluttet at imødekomme kommunernes anmodninger om at indsende yderligere dokumentation i form af boligstøttemeddelelser. De indkomne svar har den effekt, at vi har tilrettet resultaterne i forhold til det nu oplyste.

Det betyder, at der nu kun er 2 sager, hvor Ankestyrelsen har vurderet, at afgørelsen ville blive ændret eller sagen hjemvist som følge af, at der ikke foreligger tilstrækkelig dokumentation for kommunens vejledning til borgeren om oplysningspligt og regler om efterregulering.

Bilag 5 Retsgrundlaget

Uddrag af Bekendtgørelse af lov om individuel boligstøtte Lovbekendtgørelse nr. 552 af 2. juni 2006

Kapitel 9 Omberegning og efterregulering

Omberegning i løbet af året

§ 43. Boligstøtten reguleres hver 1. januar på grundlag af de ændringer i beregningsgrundlaget, der er sket siden den sidst foretagne beregning. Giver ansøgeren inden udgangen af januar måned meddelelse om yderligere ændringer, der er indtrådt med virkning fra 1. januar, beregnes boligstøtten uanset § 44, stk. 1, 2. pkt., på grundlag heraf med virkning fra 1. januar.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan kræve, at ansøgerne hvert år giver indberetning om deres husleje, husstand og husstandsindkomst. Såfremt støttemodtageren ikke efter anmodning indgiver en sådan indberetning, kan kommunen lade boligstøtten bortfalde med virkning fra den 1. januar.

Stk. 3. Ansøgerne skal oplyse kommunalbestyrelsen om alle forhold, der kan medføre nedsættelse eller bortfald af boligstøtten.

§ 44. Såfremt der i løbet af året sker en nedgang i den husstandsindkomst, der er lagt til grund ved boligstøtteberegningen, og denne indebærer, at husstandsindkomsten vil falde med mindst 10.000 kr. på årsbasis for den resterende del af året, vil boligstøtten kunne omberegnes, når ændringen er indtrådt. Omberegningen kan dog tidligst ske med virkningen fra begyndelsen af den måned, der følger nærmest efter ansøgerens meddelelse om ændringen til kommunalbestyrelsen. Det samme gælder, såfremt der i løbet af året sker en forøgelse af antallet af børn i husstanden, såfremt fremleje, fremlån, udlejning eller benyttelse til erhverv af en del af lejligheden ophører, eller såfremt der sker en forhøjelse af lejen.

Stk. 2. Reduktion i husstandens formue medfører kun omberegning af formuetillægget efter § 8, stk. 5, jf. § 8 a, og omberegning af boligstøtten, såfremt formuen er formindsket med mindst 100.000 kr. og støttemodtageren anmoder herom. Stk. 1, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Vedrører ændringen en lejeforhøjelse, kan omberegning ske på grundlag af oplysning herom fra udlejer. Kommunalbestyrelsen skal samtidig oplyse ansøgeren eller boligstøttemodtageren om baggrunden for omberegningen.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal oplyse ansøgeren om adgangen til at få boligstøtten omberegnet i løbet af året.

§ 45. Boligstøtten skal ændres med virkning fra det tidspunkt, hvor en lejeforhøjelse efter lejelovens §§ 50 og 51 får virkning, når lejeforhøjelsen skal erlægges som et engangsbeløb og lejeren giver meddelelse om ændringen, inden lejeforhøjelsen skal betales.

§ 46. Ansøgeren skal til brug for omberegning i løbet af året oplyse kommunalbestyrelsen om alle forhold, der kan medføre nedsættelse eller bortfald af boligstøtten, jf. stk. 2. Såfremt ansøgeren ikke efter anmodning inden en af kommunen fastsat frist giver kommunen nærmere angivne oplysninger om boligudgift, husstand og husstandsindkomst, kan kommunen lade boligstøtten bortfalde med virkning fra fristens udløb. Det samme gælder, hvis et husstandsmedlem ikke efter anmodning underskriver en erklæring om solidarisk hæftelse inden udløbet af den i § 41, stk. 2, fastsatte frist.

Stk. 2. Såfremt der i løbet af året sker en forhøjelse af den samlede forventede husstandsindkomst for året på mindst 18.800 kr., jf. § 72, stk. 1, nr. 21, i forhold til den hidtil forventede indkomst for året, skal boligstøtten omberegnes med virkning fra begyndelsen af den måned, der følger nærmest efter ændringens indtræden. Husstandsindkomsten skal ved omberegningen fastsættes på grundlag af de aktuelle indkomstforhold på omberegningstidspunktet opreguleret til årsbasis. Det samme gælder, såfremt der i løbet af året sker en mindskelse af antallet af børn i husstanden, fremleje, fremlån, udlejning eller benyttelse til erhverv af en del af lejligheden påbegyndes, eller der sker en nedsættelse af lejen.

Stk. 3. Vedrører ændringen en nedsættelse af lejen, kan omberegning ske på grundlag af oplysning herom fra udlejerens. Kommunalbestyrelsen skal samtidig oplyse ansøgeren eller boligstøttemodtageren om baggrunden for omberegningen.

Stk. 4. Forøgelse af husstandens formue kan ikke medføre ændringer i formuetillægget efter § 8, stk. 5, jf. § 8 a, og omberegning af boligstøtten.

Stk. 5. Vedrører ændringen udbetaling af engangsbeløb såsom legater, fratrædelsesgodtgørelser el.lign., der ikke vedrører en bestemt periode, medregnes beløbet i husstandsindkomsten med virkning fra den 1. i den måned, der følger nærmest efter udbetalingstidspunktet, og betragtes som vedrørende den resterende del af året. Beløb som nævnt i 1. pkt. skal dog altid medregnes for mindst en måned.

Stk. 6. I tilfælde, hvor ansøgeren som følge af afslutning af et ansættelsesforhold med løn under ferie får feriepenge, der beskattes i boligstøtteåret, men først udbetales i det efterfølgende år, medregnes disse feriepenge ikke i husstandsindkomsten.

Stk. 7. Indtræder en ændring med virkning fra den 1. i en måned, anses ændringen for at være sket i den foregående måned.

Stk. 8. For meget udbetalt boligstøtte efter stk. 1-7 kan kræves tilbagebetalt, jf. § 49.

Efterregulering

§ 47. Overstiger den faktiske husstandsindkomst den efter § 8 beregnede husstandsindkomst med mindst 18.800 kr., jf. § 72, stk. 1, nr. 21, skal den for meget modtagne boligstøtte tilbagebetales.

Stk. 2. En indkomstforøgelse medregnes ikke, i det omfang ansøgeren kan dokumentere, at forøgelsen skyldes feriepenge som nævnt i § 46, stk. 6.

Stk. 3. Ændringer i husstandens formue medfører ikke ændringer i formuetillægget efter § 8, stk. 5, jf. § 8 a, eller tilbagebetaling efter stk. 1 og 2.

Stk. 4. Stk. 1 finder ikke anvendelse, såfremt ansøgeren godtgør at have givet kommunalbestyrelsen meddelelse om indkomståndringer ud over den i stk. 1 nævnte grænse.

Stk. 5. Såfremt støttemodtageren ikke i løbet af året har givet meddelelse om indkomståndringer, anses disse som vedrørende hele året. For støttemodtagere, der kun har modtaget boligstøtte i en del af året, skal der foretages en periodemæssig opdeling, såfremt støttemodtageren kan dokumentere, at indkomsten alene vedrører den del af året, hvor støttemodtageren ikke har modtaget boligstøtte. Periodemæssig opdeling foretages endvidere, hvis boligstøttemodtageren inden for et år har modtaget boligstøtte til flere boliger.

Stk. 6. Såfremt støttemodtageren i løbet af året har givet meddelelse om en indkomstnedgang, der i henhold til § 44 har givet anledning til omberegning, eller givet meddelelse om en indkomststigning i henhold til § 46, foretages der ved opgørelsen af tilbagebetalingens størrelse en periodemæssig opdeling af året. Meddelte indkomststigninger indgår alene i husstandsindkomsten med virkning fra den 1. i måneden efter ændringens indtræden, mens ikke meddelte indkomststigninger anses som vedrørende hele året. Stk. 5, 2. og 3. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 7. Har ansøgeren om andre forhold end nævnt i stk. 1 undladt at give meddelelse som omhandlet i §§ 43, stk. 3, og 46, stk. 1, eller har ansøgeren mod bedre vidende uberettiget oppebåret boligstøtte, skal det beløb, der er oppebåret med urette, tilbagebetales.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen kan ikke kræve tilbagebetaling efter stk. 1, hvis tilbagebetalingskravet for et kalenderår udgør mindre end 816 kr., jf. § 72, stk. 1, nr. 22. Kommunalbestyrelsen kan endvidere undlade at kræve tilbagebetaling efter stk. 7, hvis et tilbagebetalingskrav udgør mindre end 816 kr., jf. § 72, stk. 1, nr. 22.

Stk. 9. Kommunalbestyrelsen skal skriftligt gøre ansøgeren bekendt med disse regler og med, at tilsidesættelse heraf kan medføre strafansvar.

§ 48. I tilfælde, hvor boligudgiften nedsættes med tilbagevirkende kraft, skal ansøgeren eller hans dødsbo tilbagebetale den for meget modtagne boligstøtte med virkning fra nedsættelsens ikrafttræden, uanset om ansøgeren ikke har tilsidesat sin oplysningspligt eller oppebåret boligstøtte mod bedre vidende.

Stk. 2. Tilbagebetalingskravet kan ikke overstige det beløb, som ansøgeren har krav på at modtage som for meget betalt boligudgift.

§ 48 a. I tilfælde, hvor husstandsindkomsten forøges med tilbagevirkende kraft efter § 39, stk. 3, i lov om social pension, skal indkomstforøgelsen indgå ved omberegning og efterregulering efter §§ 46 og 47, uanset om ansøgeren har tilsidesat sin oplysningspligt.

§ 48 b. For tilbagebetaling af boligstøtte efter §§ 46 og 47 hæfter ansøgeren og alle husstandsmedlemmer, der har underskrevet erklæring herom, solidarisk for den periode, de har beboet boligen.

Stk. 2. For tilbagebetalingskrav efter § 47, stk. 7, hæfter andre end ansøgeren dog kun efter stk. 1 i det omfang, de har været vidende om, at boligstøtte er oppebåret uberettiget.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal skriftligt gøre alle underskrivere af ansøgningerne bekendt med reglerne i denne bestemmelse.

§ 49. Krav på tilbagebetaling af boligstøtte kan modregnes i fremtidig boligsikring eller boligydelse. Der kan ligeledes ske modregning i retten til udbetaling af overskydende skat med godtgørelse og renter, samt i tilbagebetaling efter kildeskattelovens § 55.

Stk. 2. Krav på tilbagebetaling af boligstøtte kan inddrives efter reglerne for inddrivelse af personlige skatter.

Stk. 3. Krav på boligstøtte kan ikke gøres til genstand for arrest, eksekution eller anden retsforfølgning. Aftaler om sådanne krav er ugyldige.

Uddrag af Bekendtgørelse af forvaltningsloven, lov nr. 571 af 19. december 1985

§ 19. Kan en part i en sag ikke antages at være bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, må der ikke træffes afgørelse, før myndigheden har gjort parten bekendt med oplysningerne og givet denne lejlighed til at fremkomme med en udtalelse. Det gælder dog kun, hvis oplysningerne er til

ugunst for den pågældende part og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse. Myndigheden kan fastsætte en frist for afgivelsen af den nævnte udtalelse.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke, hvis

- 1) det efter oplysningernes karakter og sagens beskaffenhed må anses for ubetænkeligt at træffe afgørelse i sagen på det foreliggende grundlag,
- 2) udsættelse vil medføre overskridelse af en lovbestemt frist for sagens afgørelse,
- 3) partens interesse i, at sagens afgørelse udsættes, findes at burde vige for væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, der taler imod en sådan udsættelse,
- 4) parten ikke har ret til aktindsigt efter reglerne i kapitel 4 med hensyn til de pågældende oplysninger,
- 5) den påtænkte afgørelse vil berøre en videre, ubestemt kreds af personer, virksomheder m.v., eller hvis forelæggelsen af oplysningerne for parten i øvrigt vil være forbundet med væsentlige vanskeligheder, eller
- 6) der ved lov er fastsat særlige bestemmelser, der sikrer parten adgang til at gøre sig bekendt med grundlaget for den påtænkte afgørelse og til at afgive en udtalelse til sagen, inden afgørelsen træffes.

Stk. 3. Vedkommende minister kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om, at nærmere angivne sagsområder, hvor bestemmelserne i stk. 2, nr. 1 eller 5, i almindelighed vil finde anvendelse, ikke skal være omfattet af bestemmelsen i stk. 1.

§ 20. I sager, hvor myndigheden efter anmodning fra en part kan ændre afgørelsen, kan myndigheden undlade at foretage partshøring, hvis sagens karakter og hensynet til parten selv taler for det.

Stk. 2. Er partshøring undladt i medfør af stk. 1, skal afgørelsen ledsages af de oplysninger, som parten ellers skulle være gjort bekendt med efter bestemmelsen i § 19. Parten skal samtidig gøres bekendt med adgangen til at få sagen genoptaget. Myndigheden kan fastsætte en frist for fremsættelse af begæring om genoptagelse.

Kapitel 6 Begrundelse m.v.

§ 22. En afgørelse skal, når den meddeles skriftligt, være ledsaget af en begrundelse, medmindre afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold.

§ 23. Den, der har fået en afgørelse meddelt mundtligt, kan forlange at få en skriftlig begrundelse for afgørelsen, medmindre afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold. En

begæring herom skal fremsættes over for myndigheden inden 14 dage efter, at parten har modtaget underretning om afgørelsen.

Stk. 2. En begæring om skriftlig begrundelse efter stk. 1 skal besvares snarest muligt. Hvis begæringen ikke er besvaret inden 14 dage efter, at begæringen er modtaget af vedkommende myndighed, skal denne underrette parten om grunden hertil samt om, hvornår begæringen kan forventes besvaret.

§ 24. En begrundelse for en afgørelse skal indeholde en henvisning til de retsregler, i henhold til hvilke afgørelsen er truffet. I det omfang, afgørelsen efter disse regler beror på et administrativt skøn, skal begrundelsen tillige angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen.

Stk. 2. Begrundelsen skal endvidere om fornødent indeholde en kort redegørelse for de oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er tillagt væsentlig betydning for afgørelsen.

Stk. 3. § 24, stk. 1, 2. pkt., og stk. 2, gælder ikke i de sager, der er nævnt i § 9, stk. 4. Begrundelsens indhold kan i øvrigt begrænses i det omfang, hvori partens interesse i at kunne benytte kendskab til denne til varetagelse af sit tarv findes at burde vige for afgørende hensyn til den pågældende selv eller til andre private eller offentlige interesser, jfr. § 15.

Kapitel 7 Klagevejledning

§ 25. Afgørelser, som kan påklages til anden forvaltningsmyndighed, skal, når de meddeles skriftligt, være ledsaget af en vejledning om klageadgang med angivelse af klageinstans og oplysning om fremgangsmåden ved indgivelse af klage, herunder om eventuel tidsfrist. Det gælder dog ikke, hvis afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold.

Stk. 2. Vedkommende minister kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om, at klagevejledning på nærmere angivne sagsområder, hvor særlige forhold gør sig gældende, kan undlades eller ske på anden måde end nævnt i stk. 1.

Uddrag af Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Retssikkerhedsloven) Lovbekendtgørelse nr. 1047 af 27. august 2007.

Kapitel 3 a Oplysningspligt m.v.

Sagens oplysning m.v.

§ 10. Myndigheden har ansvaret for, at sager, der behandles efter denne lov, er oplyst i tilstrækkeligt omfang til, at myndigheden kan træffe afgørelse.

§ 72. Stk. 7. Klager over kommunens krav om tilbagebetaling af for meget udbetalt boligstøtte i medfør af § 47 i lov om individuel boligstøtte har opsættende virkning.

Uddrag af pkt. 255-259 i vejledning om individuel boligstøtte, nr. 103 af 23/10 2002

Efterreguleringsprincipper

255

I visse tilfælde skal kommunalbestyrelsen efterfølgende fremsætte krav om tilbagebetaling af for meget udbetalt boligstøtte efterregulering.

Efterregulering foretages efter følgende *principper*:

Udgangspunktet efter § 47 er som hidtil, at støttemodtageren i løbet af året har oplysningspligt med hensyn til ændringer i husstandens forhold, der kan medføre nedsættelse eller bortfald af boligstøtten. Såfremt støttemodtageren fuldt ud har opfyldt sin oplysningspligt med hensyn til indtægtsstigninger, eventuelle lejenedsættelser eller ændret antal husstandsmedlemmer, herunder børn, der fører til nedsættelse af støtten, vil den nødvendige nedsættelse af boligstøtten være foretaget gennem omberegning i løbet af året, og der skulle således ikke blive tale om efterregulering.

Har støttemodtageren derimod ikke opfyldt sin oplysningspligt, kan der blive tale om, at kommunen skal kræve tilbagebetaling af den for meget udbetalte boligstøtte.

Der kan derimod aldrig efterbetales for lidt udbetalt støtte, selvom det efterfølgende måtte vise sig, at støttemodtageren på grund af lavere indkomst eller lignende ville have været berettiget til en højere støtte. Et krav om tilbagebetaling fra kommunen kan heller ikke nedsættes som følge af lejeforhøjelser i det forløbne år, som støttemodtager ikke har oplyst om.

Vurderingen af, om der foreligger indkomststigninger eller andre ændringer, der medfører efterregulering, fordi støttemodtageren ikke eller ikke fuldt ud har opfyldt sin oplysningspligt, sker ved at sammenligne det beregningsgrundlag med hensyn til indkomst, husstand og leje, der har ligget til grund for boligstøtteberegningen i boligstøtteåret, med de faktiske forhold, herunder slutligningsresultatet for husstandens indkomst. Ved sammenligningen ses der fra 1. januar 2000 bort fra eventuelle indkomststigninger, der skyldes feriepenge, der i forbindelse med jobskifte er beskattet i boligstøtteåret, men først kan komme til udbetaling i et senere år, jf. § 47, stk. 2. Heller ikke ændringer af husstandens formue indgår ved efterreguleringen, idet øget formue efter § 47, stk. 3, ikke medfører ændring af formuetillægget.

Sammenligningen med hensyn til indkomst foretages således, at der for oplyste ændringer, bortset fra uvæsentlig indkomstnedgang, herunder ændringer, der har medført omberegning i løbet af året, foretages en *periodeopdeling*, således at disse ændringer alene medregnes for den periode af året, som de vedrører, mens alle uoplyste ændringer medregnes som vedrørende hele året.

Efterreguleringen skal ske, uanset om støttemodtageren har givet oplysning om en del af en indkomststigning.

Tilbagebetaling kan dog ikke kræves, hvis boligstøttemodtageren kan godtgøre, at denne i løbet af året har givet meddelelse om indkomstændringer af et sådant omfang, at omberegning af boligstøtten burde være sket i løbet af året efter § 46, og såfremt yderligere efterregulering derved kunne være undgået, fordi de herefter eventuelt uoplyste ændringer er uvæsentlige, jf. § 47, stk. 4.

Uanset om støttemodtageren har opfyldt sin oplysningspligt, skal for meget udbetalt boligstøtte endvidere tilbagebetales, såfremt boligstøtten er oppebåret mod bedre vidende med urette. Dette vil f.eks. typisk være tilfældet, hvor der er sket en administrativ fejl ved støtteberegningen, og støttemodtageren har modtaget en bevillingsskrivelse, hvoraf den pågældende burde se, at boligstøtten er fejlagtigt beregnet, f.eks. fordi der er lagt en for høj leje eller for lav indkomst til grund.

Der vil ikke kunne opnås statsrefusion til for meget udbetalt boligstøtte, der skyldes administrative fejl, og som ikke kræves tilbagebetalt.

I de tilfælde, hvor ændringer i husstandsindkomsten bl.a. skyldes ændrede skattemæssige fradragregler, og hvor det efterfølgende konstateres, at der er opstået tilbagebetalingskrav, skal kommunalbestyrelsen ikke rejse kravet, såfremt indkomstoverskridelsen alene skyldes de ændrede skatteregler. Det er dog en forudsætning, at boligstøttemodtageren kan dokumentere, at den pågældende har haft de i boligstøtteåret oplyste fradrag. Dette gælder dog ikke, hvis der i forbindelse med opgørelsen af en forventet indkomst er taget hensyn til ændringen.

Tilbagebetaling af den for meget udbetalte boligstøtte skal ikke opkræves, hvis et tilbagebetalingskrav for et kalenderår, der er en følge af indkomstændringer, jf. § 47, stk. 1, er mindre end 696 kr. (1998-niveau), jf. § 47, stk. 8, 1. pkt. For øvrige tilbagebetalingskrav (krav, der er en følge af § 47, stk. 7) kan kommunalbestyrelsen vælge, om man vil opkræve disse eller ej, såfremt kravet er mindre end 696 kr. (1998-niveau), jf. § 47, stk. 8, 2. pkt.

Beløbet relaterer sig til det kalenderår, tilbagebetalingskravet vedrører.

Efterregulering, hvor der ikke er oplyst indkomstændringer, eller kun er oplyst ikke-væsentlige indkomstnedgange

256

I sager, hvor der hverken er oplyst indkomststigninger eller væsentlige indkomstnedgange i løbet af året, skal efterregulering ske på grundlag af den slutlignede indkomst for hele året. Da der ikke er givet oplysninger om indkomststigninger eller væsentlige indkomstnedgange, er muligheden for periodemæssig opdeling udelukket. Dette gælder også engangsbeløb, som ikke er oplyst.

Det er, som ovenfor anført, på tilsvarende måde som for omberegning i løbet af året en betingelse for efterregulering, at den slutlignede indkomst overstiger det anvendte beregningsgrundlag med mindst 16.000 kr. (1998-niveau).

I sager, hvor der i boligstøtteåret alene er oplyst *uvæsentlige indkomstnedgange*, der således ikke har medført omberegning i løbet af året, sker efterregulering, som om ingen oplysninger forelå, dvs. på grundlag af det oprindelige beregningsgrundlag sammenholdt med slutligningsresultatet for det pågældende år.

Baggrunden for, at der ikke efter loven skal periodeopdeles for den oplyste, ikke væsentlige indkomstnedgang, er, at oplysningerne ikke har medført omberegning, og dermed ikke er indgået i beregningsgrundlaget, og at en periodeopdeling, hvor den indkomst, der skal sammenlignes med slutligningsresultatet, nedsættes, ville føre til et større tilbagebetalingskrav vedrørende de uoplyste indtægtsstigninger.

Såfremt der var blevet periodeopdelt, kunne støttemodtagerens delvise opfyldelse af oplysningspligten således komme støttemodtageren til skade.

Efterregulering, hvor der er oplyst om væsentlige indkomststigninger eller om væsentlige indkomstfald

257

I sager, hvor der i løbet af året er givet oplysning om *væsentlige indkomststigninger eller væsentlige indkomstnedgange*, skal der ved beregningen af tilbagebetalingskravet foretages en periodemæssig opdeling af boligstøtteåret for så vidt angår de oplyste indtægter. Dette gælder, hvad enten tilbagebetalingskravet herved forøges eller reduceres.

Efterregulering i tilfælde, hvor der i forvejen er oplyst om væsentlige indkomstændringer (og omberegning som følge heraf er sket i løbet af året) skal ske, når også de uoplyste indkomstændringer i sig selv overstiger grænsen på 16.000 kr. (1998-niveau) for tilbagebetaling for én eller flere perioder.

Størrelsen af tilbagebetalingskravet for de enkelte perioder opgøres således:

For hele året opgøres på grundlag af de oplyste indkomster en opsummeret indkomst, dvs. den endelige årsindkomst, der måtte forventes ud fra boligstøttemodtagerens oplysninger i

løbet af året, herunder såvel væsentlige ændringer som eventuelle uvæsentlige ændringer, der ikke har givet anledning til omberegning.

Såfremt slutligningsresultatet overstiger denne opsummerede indkomst, er det overskydende beløb en uoplyst indkomst.

Denne uoplyste indkomst sammenlignes for hver af perioderne med det anvendte beregningsgrundlag ved boligstøtteberegningen i de pågældende perioder. Er der tale om en indkomststigning for den enkelte periode, der overstiger 16.000 kr., skal der ske en tilbagebetaling.

Kravets størrelse opgøres som forskellen mellem den støtte, der er udbetalt i den pågældende periode, og den støtte, ansøgeren er berettiget til, med den endelige indkomst for perioden, dvs. beregningsgrundlaget + den overskydende, uoplyste indkomst (såfremt der tillige foreligger oplyste, uvæsentlige indkomststigninger, der ikke har givet anledning til omberegning, skal disse tillige indgå i den periode, de vedrører).

Efterregulering, hvor der er oplyst uvæsentlige indkomststigninger

258

I sager, hvor der i løbet af året alene er givet oplysning om *ikke-væsentlige indkomststigninger*, har betingelserne for at foretage omberegning af boligstøtten i løbet af året ikke været opfyldt.

Den oplyste, ikke-væsentlige indkomståndring skal dog altid registreres på sagen, ligesom boligstøttemodtageren ved meddelelse skal gøres bekendt med konsekvenserne for en eventuel senere efterregulering, hvis det efterfølgende viser sig, at der rent faktisk i året har foreligget en væsentlig indkomststigning, fordi ikke alle indkomståndringer i løbet af året er blevet meddelt. Efterreguleringsbetingelserne vil i så fald være opfyldt, og der skal ved sammenligning mellem slutligningsresultatet og beregningsgrundlaget ske medregning af såvel den oplyste, ikke-væsentlige indkomststigning som de ikke oplyste indkomststigninger.

Periodemæssig opdeling af boligstøtteåret skal dog ske med hensyn til de oplyste ikke-væsentlige indkomststigninger fra det tidspunkt, hvor boligstøttemodtageren har givet meddelelse herom. Den uoplyste del af indtægten betragtes derimod altid som optjent gennem hele året og kan således ikke danne grundlag for periodemæssig opdeling. Periode-

mæssig opdeling skal benyttes i alle tilfælde, hvad enten tilbagebetalingskravet herved forøges eller reduceres.

Boligstøttemodtageren skal ved henvendelse om den ikke-væsentlige indkomststigning orienteres om konsekvenserne af ikke at give korrekte oplysninger i løbet af året.

Vurderingen af, om efterregulering skal ske, foretages således:

For hele året opgøres på grundlag af de oplyste indkomster en opsummeret indkomst, svarende til den endelige årsindkomst, der måtte forventes efter boligstøttemodtagerens oplysninger.

Såfremt slutligningsresultatet overstiger denne opsummerede indkomst, er det overskydende beløb en uoplyst indkomststigning. Denne indkomst skal for hver af de perioder, året måtte være opdelt i på grundlag af oplysninger om indkomståndringer, lægges til det anvendte beregningsgrundlag for boligstøtteberegningen. Hertil skal lægges de oplyste, uvæsentlige indkomststigninger for så vidt angår de perioder, disse vedrører, idet disse oplysninger vedrørende uvæsentlige indkomststigninger ikke har givet anledning til omberegning.

De oplyste uvæsentlige stigninger opgøres i denne forbindelse som ved vurderingen af, om omberegning skulle ske som en opsummeret indkomst for året. En oplyst stigning på 500 kr. pr. md. pr. 1. juli indgår således opsummeret med 3.000 kr.

Ved vurderingen af, om efterregulering skal ske for en periode på grundlag af uoplyste indkomststigninger, vurderes det således, om den opsummerede oplyste, uvæsentlige indkomststigning med tillæg af den uoplyste indkomststigning er mindst 16.000 kr. større end det anvendte beregningsgrundlag i den pågældende periode.

Efterreguleringens størrelse opgøres som forskellen mellem den støtte, der er udbetalt i den pågældende periode, og den støtte, ansøgeren er berettiget til med den endelige indkomst for perioden, dvs. beregningsgrundlaget + den overskydende, uoplyste indkomst + den oplyste, uvæsentlige indkomststigning, som ikke er indgået i beregningsgrundlaget. Den oplyste uvæsentlige indkomststigning opgøres ved beregningen som i beregningsgrundlaget i øvrigt på årsbasis.

Er der i et år oplyst såvel en uvæsentlig indkomststigning som et uvæsentligt indkomstfald, foretages vurderingen af, om efterregulering skal ske, og opgørelsen af efterreguleringsgrundlagets størrelse på tilsvarende måde: Ved vurderingen af, om efterregulering skal ske for en periode, hvor der er oplyst om et uvæsentligt indkomstfald, vurderes det således, om den uoplyste indkomststigning med fradrag af det oplyste uvæsentlige indkomstfald udgør mindst 16.000 kr.

Hvis dette er tilfældet, opgøres efterreguleringsgrundlagets størrelse i perioden med oplyste uvæsentlige indkomstfald som beregningsgrundlaget plus den uoplyste indkomst minus det oplyste uvæsentlige indkomstfald.

Efterregulering, hvor der sker ændringer i løbet af året

259

Når der er *ansøgt om boligstøtte i løbet af året*, skal ansøgeren udover at oplyse om de aktuelle indkomstforhold på ansøgningstidspunktet også give meddelelse om de enkelte husstandsmedlemmers indkomst indtil ansøgningstidspunktet.

Der efterreguleres på grundlag af tilsvarende principper, som anført ovenfor under punkt 256-258, medmindre boligstøttmodtageren kan dokumentere, at en indkomststigning ligger i en periode forud for ansøgningstidspunktet, hvor ansøgeren ikke har modtaget boligstøtte til den pågældende bolig. Dette gælder, uanset om ansøgeren hidtil har fået boligstøtte til en anden bolig. Foreligger sådan dokumentation, skal der ved den periodemæssige opdeling ses bort fra hele indkomststigningen eller fra den dokumenterede del af indkomststigningen.

Vurderingen af, om efterregulering skal ske, foretages som i alle øvrige tilfælde ved at sammenligne slutningsresultatet med den opsummerede oplyste indkomst for hele boligstøtteåret, dvs. summen af oplyste indkomster både for den periode, hvor boligstøtte er ydet, og for den periode, hvor boligstøtte ikke er ydet. Efterregulering skal foretages, når der er tale om en uoplyst indkomststigning (samt evt. oplyst uvæsentlig indkomststigning) på mindst 16.000 kr. (1998-niveau).

Foreligger der en sådan stigning, og er der samtidig tale om, at en del af den uoplyste indkomst alene vedrører den periode, hvor der ikke er ydet boligstøtte, foretages en periodeopdeling. Den uoplyste indkomst, der dokumenteret ligger uden for boligstøtteperioden, betragtes

alene som vedrørende denne periode, mens den eventuelle resterende uoplyste indkomst betragtes som alene vedrørende boligstøtteperioden.

Der ses således bort fra den uoplyste indkomst, der ligger uden for boligstøtteperioden.

Ved efterreguleringen opgøres den uoplyste indkomst i boligstøtteperioden til årsbasis. Efterreguleringsgrundlaget for boligstøtteperioden er således den oplyste indkomst for boligstøtteperioden plus den uoplyste indkomst for perioden omregnet til årsbasis.

Er den uoplyste indkomst, der er opgjort på årsbasis i boligstøtteperioden, højere end den uoplyste indkomst for hele året, anses betingelserne for periodeopdeling ikke for opfyldt. Der efterreguleres i stedet efter hovedreglen, dvs. at den samlede uoplyste indkomst betragtes som vedrørende hele året.

Såfremt boligstøtten beregningsmæssigt ophører i løbet af året på grund af indkomststigninger, skal efterreguleringen ske på tilsvarende måde som anført ovenfor vedrørende ansøgninger indgivet i løbet af året, dvs. at den uoplyste del af indkomsten betragtes som indtjent gennem hele året, medmindre boligstøttemodtageren kan dokumentere, at den uoplyste indtægt er indtjent efter ophøret af boligstøtten. Der gælder endvidere her samme mulighed for periodemæssig opdeling, som er gældende for ansøgninger indgivet i løbet af året.

Ophører boligstøtten i løbet af året som følge af andre forhold end indkomststigninger, f.eks. flytning etc., skal efterreguleringen ske på grundlag af samme principper som anført ovenfor om ansøgninger indgivet i løbet af året.

I sager, hvor der i løbet af året sker til-/fracflytninger i husstanden, vil der i den enkelte sag skulle tages stilling til efterreguleringsgrundlaget for de enkelte perioder i året. Der skal derfor også for tilflyttende gives oplysning til boligstøttekontoret om disses indkomst forud for indflytningstidspunktet.

Bilag 6 Principafgørelser

De nævnte Principafgørelser kan læses i sin helhed på www.ast.dk. Oplysninger om, hvilke sager Ankestyrelsen har antaget til principiel eller generel behandling findes også på www.ast.dk.

Principafgørelse M-2-04

Resumé: Ankestyrelsen hjemviste en sag om tilbagebetaling af boligstøtte til kommunen, da Ankestyrelsen ikke fandt, at kommunens og nævnets afgørelser var tilstrækkeligt begrundede efter forvaltningsloven.

Ankestyrelsen bemærkede at tilbagebetaling kunne kræves alene på grund af at oplysningspligten ikke var opfyldt da reglen var af objektiv karakter. Oplysningspligten vedrørte alle forhold, der kunne medføre nedsættelse eller bortfald af boligstøtte.

I tilfælde af myndighedsfejl ville tilbagebetalingspligten herefter bero på en konkret vurdering af, hvorvidt den uretmæssige udbetaling hovedsagligt måtte tilskrives myndighedsfejlen eller boligstøttemodtagerens manglende iagttagelse af oplysningspligten.

Sagsfremstilling:

Det fremgik af sagen, at en kommune den 13. og 14. juni 2001 modtog en anonym anmeldelse om, at en mand boede hos en kvindelig boligstøttemodtager, at hun benyttede hans biler og at han optrådte på hendes telefonsvarer. Den 24. september 2001 modtog kommunen endvidere en anmeldelse, hvorefter han havde boet hos hende i 1-2 år og at han drev selvstændig virksomhed fra hendes adresse.

Der forelå ikke oplysninger om, at kommunen foretog sig noget i anledning af henvendelserne, selvom kvinden ikke havde oplyst, at han indgik i husstanden.

På grundlag af endnu en anmeldelse påbegyndte kommunen i oktober 2002 en undersøgelse af sagen. Det blev bl.a. undersøgt hvem der var registreret som ejer af den bil, som kvinden benyttede og hvorvidt parret havde fælleskonti.

Kommunen indkaldte herefter kvinden til samtale, hvor hun blev forelagt anmeldelserne. Hun forklarede bl.a., at parret havde været kærestere i et års tid, hvor han ikke havde boet hos hende men var kommet der jævnligt. Parret var dog blevet enige om at flytte sammen, hvorfor hun havde frasagt sig boligstøtte med virkning fra 1. november 2002. De havde to firmaer,

hvor hun varetog kontorarbejdet. Om anmelderne oplyste hun, at der var tale om hendes tidligere mand og en nabo. Kommunen anmodede om dokumentation for, at manden boede på en anden oplyst adresse. Manden fremsendte i den forbindelse flere typer dokumentation herfor, herunder 6 erklæringer fra personer, som alle havde besøgt ham på denne adresse indenfor de sidste 20 år.

Kommunen fandt i afgørelse af 13. januar 2003 at der var grundlag for at kræve boligstøtte, der var udbetalt i perioden 1. juli 2001 til november 2002, tilbagebetalt. Begrundelsen for afgørelsen bestod i en opremsning af en række faktiske omstændigheder, der efter kommunens opfattelse alle talte for, at manden boede hos kvinden.

Det sociale nævn fandt ikke, at kvinden skulle tilbagebetale boligsikring (og børnetilskud) vedrørende den ovennævnte periode.

Begrundelsen var, at kommunen den 13. juni 2001 og atter den 24. september i 2001 modtog underretning om, at kvinden skulle samleve med manden, samt at kommunen først undersøgte sagen i oktober 2002, hvorefter hun kom til samtale i november 2002. Kommunen havde ikke godtgjort, at kommunen i 2001 havde sagsbehandlet disse henvendelser for at kunne konstatere, om der var ret til ydelser som enlig eller ej.

Hvis kvinden havde modtaget ydelserne med urette var det efter nævnets opfattelse kommunen, der var nærmest til at bære risikoen for den fortsatte fejludbetaling efter den 1. juli 2001, når kommunen var i besiddelse af oplysninger, der tydede på, at hun ikke var berettiget, uden at dette havde givet anledning til undersøgelse på dette tidspunkt.

Ud fra en risikobetragtning ville hun således ikke skulle tilbagebetale, hvorfor nævnet ikke havde haft anledning til at tage stilling til, om hun samlevede og modtog ydelserne uretmæssigt i perioden.

Kommunen klagede over nævnets afgørelse.

I klagen til Ankestyrelsen var det anført, at kommunen ønskede en principiel afgørelse af, hvorvidt udbetaling af sociale ydelser skal standses i samme øjeblik, der foreligger en anonym anmeldelse. Kommunen henviste i den forbindelse til, at det af ansøgningsblanketten til

boligstøtte fremgår, at man har pligt til at underrette om ændringer i de oplyste forhold. Forkerte eller manglende oplysninger kan medføre krav om tilbagebetaling.

Det sociale nævn anførte i forbindelse med genvurderingen, at det var en misforståelse, når kommunen i klagen antog, at nævnets afgørelse betød, at "udbetalingen af sociale ydelser skal standses i samme øjeblik, der foreligger en anonym henvendelse". Nævnet fandt, at kommunen havde en kontrol- og tilsynsforpligtelse, og at kommunen havde pligt til at tage stilling til anmeldelsen og partshøre den berørte borger med henblik på hurtigst muligt at stoppe eventuel uretmæssig udbetaling.

Sagen blev behandlet i principielt møde med henblik på afklaring af, om en kommunes tilbagebetalingskrav kan afvises alene fordi kommunen på et tidligere tidspunkt kunne have undersøgt, om nogle anonyme henvendelser gav fornødent grundlag for at stoppe ydelsen

Afgørelse:

Ankestyrelsen hjemviste sagen til kommunen til ny behandling og afgørelse.

Begrundelsen var, at nævnets afgørelse ikke på tilstrækkeligt grundlag havde forholdt sig til samtlige omstændigheder i sagen samt inddraget reglerne om tilbagebetaling i boligstøtteloven.

Begrundelsen var samtidig, at kommunes afgørelse ikke indeholdt en tilstrækkelig begrundelse i henhold til forvaltningslovens § 24, idet kommunen ikke i afgørelsen tog stilling til de forhold, der eventuelt kunne tale for, at manden ikke den 1. juli 2001 indgik i kvindens husstand.

Ankestyrelsen lagde herved vægt på, at kommunen bl.a. ikke havde taget stilling til de af manden fremlagte 6 erklæringer, hvorefter han de sidste ca. 20 år havde boet på den hidtidige adresse.

Såfremt kommunen efter den fornyede vurdering fortsat fandt, at manden var indgået i kvindens husstand i den periode, hvor hun modtog boligstøtte, skulle kommunen vurdere, hvorvidt der i det konkrete tilfælde var grundlag for at kræve den udbetalte hjælp tilbagebetalt, jf. boligstøttelovens § 47, stk. 7.

Angående tilbagebetaling efter § 47, stk. 7, 1. led, bemærkede Ankestyrelsen, at reglen var af objektiv karakter, når oplysningspligten i henhold til lovens § 46, stk. 1 (og § 43, stk. 3) ikke var overholdt. Oplysningspligten vedrørte alle forhold, der kunne medføre nedsættelse eller bortfald af boligstøtte. I tilfælde af myndighedsfejl ville tilbagebetalingspligten herefter bero på en konkret vurdering af, hvorvidt den uretmæssige udbetaling hovedsagligt måtte tilskrives myndighedsfejlen eller boligstøttedtagerens manglende iagttagelse af oplysningspligten.

Principafgørelse M-7-04

Resumé: Retten til periodemæssig opdeling af boligstøtteåret gjaldt både oplyste og uoplyste indkomster.

Hvis det var dokumenteret, at indkomsten vedrørte den del af året, hvor der ikke var modtaget boligstøtte, skulle den ikke indgå i opgørelsen i forbindelse med efterregulering.

Sagsfremstilling:

Sagen drejede sig om en mand, der efter ansøgning modtog boligstøtte for året 2000. Han indgik i husstand med en samlever og en datter.

Han oplyste kommunen om en månedlig indtægtsstigning på samlet 15.954 kr. for månederne august til december 2000. Han oplyste endvidere kommunen om en månedlig indkomststigning for månederne oktober til december 2000. Denne indkomststigning betød, at han ikke havde ret til boligstøtte for oktober og resten af året. Han modtog derfor ikke boligstøtte i årets 3 sidste måneder.

Årsopgørelsen fra skattevæsenet viste, at husstanden udover de oplyste indkomststigninger havde haft uoplyste indkomststigninger på 19.958 kr. Manden kunne imidlertid dokumentere, at 16.510 kr. af denne uoplyste indkomststigning vedrørte perioden oktober til december 2000, hvor han ikke havde modtaget boligstøtte. For den periode, hvor der var modtaget boligstøtte, var der således tale om en uoplyst indkomststigning på 3.448 kr.

Kommunen fandt i sin afgørelse, at manden i perioden 1. august 2000 til 30. september 2000 havde modtaget 1.260 kr. for meget i boligstøtte. Kommunen krævede beløbet tilbagebetalt (efterreguleret) efter boligstøttelovens § 47.

Det sociale nævn fandt, at kommunen ikke var berettiget til at efterregulere mandens boligstøtte i perioden 1. august til 30. september 2000.

Ved afgørelsen af, om der skulle foretages efterregulering i et tilfælde som det foreliggende, hvor der i årets løb var oplyst om en uvæsentlig stigning, skulle denne stigning – opgjort for resten af året – sammenlægges med en eventuel uoplyst stigning. Såfremt summen heraf – den samlede indkomststigning – oversteg 17.000 kr. skulle der efterreguleres, jf. lovens § 47, stk. 1 og pkt. 258 i Socialministeriets vejledning om individuel boligstøtte (2002).

Det var nævnets opfattelse, at den uvæsentlige oplyste stigning pr. 1. august 2000 – 15.954 kr., jf. opgørelsen – ikke i mandens tilfælde burde medregnes med det fulde beløb året ud, idet boligstøtten ophørte med udgangen af september 2000 som følge af oplysningen om en – yderligere – indtægtsstigning pr. 1. oktober 2000.

I kommunens klage til Ankestyrelsen var det bl.a. anført, at den oplyste uvæsentlige indkomststigning skulle opgøres for perioden fra stigningens ikrafttræden til årets udgang. Kommunen henviste til Socialministeriets vejledning nr. 103 af 23. oktober 2002 om individuel boligstøtte, pkt. 253 og 258 og fandt, at der skulle anlægges en ensartet vurdering ved opgørelsen af den opsummerede indkomst i såvel løbende reguleringer som i efterreguleringer.

Sagen blev behandlet i principielt møde med henblik på afklaring af, om der ved vurderingen af grænsen for den indkomststigning, der førte til efterregulering, jf. boligstøttelovens § 47, stk. 1, skulle indgå den uoplyste indkomststigning samt eventuel oplyst uvæsentlig indkomststigning for hele boligstøtteåret, det vil sige både for den periode, hvor der var modtaget boligstøtte, og en eventuel periode, hvor der ikke var modtaget boligstøtte.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt, at kommunen ikke var berettiget til at efterregulere mandens boligstøtte i perioden 1. august 2000 til 30. september 2000. Manden var således ikke forpligtet til at indbetale det afkrævede beløb på 1.260 kr.

Det var en betingelse for efterregulering efter boligstøttelovens § 47, stk. 1, at den faktiske husstandsindkomst oversteg den efter § 8 beregnede husstandsindkomst med mindst 17.000 (for år 2000).

Betingelsen var ikke opfyldt for månederne august og september 2000, idet den oplyste månedlige indkomststigning delvist vedrørte en periode, hvor der ikke var modtaget boligstøtte. Ankestyrelsen fandt således, at retten til periodemæssig opdeling af støtteåret, jf. lovens § 47, stk. 5, 2. pkt., både gjaldt oplyste og uoplyste indkomster. Hvis det var dokumenteret, at indkomsten vedrørte den del af året, hvor der ikke var modtaget boligstøtte, skulle den ikke indgå i opgørelsen efter § 47, stk. 1.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at § 47, stk. 5, 2. pkt. efter sin ordlyd omfattede både oplyste og uoplyste indkomststigninger.

Ankestyrelsen lagde endvidere vægt på, at det i lovbemærkningerne til § 47 (L 147 90/91) eksplicit var nævnt, at der kunne (skulle) ske en periodemæssig opdeling af boligstøtteåret fra det tidspunkt, hvor modtageren havde givet meddelelse om en ikke-væsentlig indkomststigning.

Der blev endelig lagt vægt på, at såfremt støttemodtageren ikke havde ret til periodemæssig opdeling af støtteåret ved oplyste indkomststigninger, ville han opnå en fordel ved at undlade at oplyse om stigningen. Ankestyrelsen fandt, at en sådan retsstilling ville være i modstrid med formålet med lovens regler om oplysningspligt og efterregulering.

Ankestyrelsen tiltrådte således det sociale nævns afgørelse.

Principafgørelse M-1-06

Resumé: Ændringer i husstandsindkomsten i indeværende år og i forbindelse med årsomberegningen var reguleret af boligstøttelovens bestemmelse om omberegning i løbet af året.

Ændringer i husstandsindkomsten i et tidligere år, der først viste sig det følgende år (forbindelse med skatteligningen), var reguleret af boligstøttelovens bestemmelse om efterregulering.

Sagsfremstilling:

En kvinde og samleveren søgte om boligstøtte den 14. september 2002.

Der forelå notater af 10. maj, 1. og 2. juli 2004 fra kommunen, hvoraf det fremgik, at kvinden havde ringet vedrørende indkomståndringer. Kvinden modtog efterfølgende meddelelser pr.

1. juni og 1. august 2004, hvoraf det fremgik at husstandsindkomsten var ændret. Det fremgik endvidere af meddelelserne, at kvinden havde pligt til at oplyse om ændringer samt at det var vigtigt, at hun kontrollerede kommunens oplysninger i det vedlagte bilag.

Kommunen havde den 29. december 2004 noteret, at kvinden havde ringet og oplyst, at husstandsindkomsten pr. 1. oktober 2004 var steget.

Kommunen traf herefter den 1. februar 2005 afgørelse om, at kvinden ikke havde ret til boligstøtte fra 1. oktober 2004 og resten af 2004 og heller ikke i 2005.

Det sociale nævn tiltrådte kommunens afgørelse, hvorefter boligstøtten for tiden 1. oktober 2004 til 31. januar 2005 skulle tilbagebetales.

Nævnet begrundede afgørelsen med, at kvinden ud fra de faktiske indtægter ikke var berettiget til boligstøtten.

Boligstøtten var modtaget med urette og mod bedre vidende, hvorfor den skulle tilbagebetales efter boligstøttelovens § 47, stk. 1, jf. § 47, stk. 7.

Kvinden klagede over nævnets afgørelse.

I klagen til Ankestyrelsen var det anført, at der var givet oplysning om indkomstændringer pr. telefon allerede på ændringstidspunktet 1. oktober 2004. Kvinden fandt, at manglende omberegning skyldtes kommunens fejl, hvorfor der ikke skulle ske omberegning.

Nævnet bemærkede ved genvurderingen, at nævnet fastholdt afgørelsen. Nævnet fandt således fortsat ikke, at der forelå fornøden dokumentation for, at kvinden havde givet kommunen oplysninger om ændringerne i indtægtsforholdet tidligere end den 29. december 2004. For meget udbetalt boligstøtte i 2004 kunne kræves tilbagebetalt efter § 46, stk. 9. Krav vedrørende januar 2005 kunne kræves tilbagebetalt efter § 47, stk. 7.

Sagen blev behandlet i principielt møde med henblik på afklaring af, om et eventuelt tilbagebetalingskrav skulle vurderes efter boligstøttelovens § 46 eller § 47 i den situation, hvor en boligstøttemodtager den 29. december meddelte, at der fra 1. oktober samme år var sket indkomstændringer. Under sagens behandling blev der taget stilling til, i hvilket omfang en

kommune, der fejlagtigt havde støttet et krav på § 47, efterfølgende kunne støtte kravet på § 46.

Afgørelse:

Kvinden skulle tilbagebetale boligstøtten fra 1. oktober 2004 til 31. januar 2005

Begrundelsen for afgørelsen var, at betingelserne for at foretage omberegning for boligstøtteåret 2004 og 2005 var opfyldt efter reglerne i boligstøttelovens § 46.

Det fremgår af lovbemærkningerne til § 46, stk. 1, at man ville præcisere, at støttemodtagerens pligt til at give kommunen oplysninger om alle ændringer, der kunne medføre nedsættelse eller bortfald af boligstøtten, gjaldt såvel i forbindelse med årsomregningen pr. 1. januar, som ved ændringer, der indtrådte i løbet af året.

Ankestyrelsen fandt, at forholdet om ændringer i indeværende år og i forbindelse med årsomberegningen var reguleret af bestemmelsen i § 46 om omberegning i løbet af året.

Ankestyrelsen fandt, at forholdet om ændringer i et tidligere år, der først viste sig det følgende år (i forbindelse med skatteligningen) var reguleret af bestemmelsen i § 47 om efterregulering.

Ankestyrelsen lagde til grund, at kvinden ud fra husstandens faktiske indtægter ikke var berettiget til boligstøtte i tiden 1. oktober 2004 til 31. januar 2005. Boligstøtten var derfor udbetalt uberettiget.

Ankestyrelsen fandt, at kvinden havde tilsidesat oplysningspligten.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at kommunen den 29. december 2004 modtog telefonisk oplysning om indkomstændringen.

Ankestyrelsen lagde ligeledes vægt på, at der ikke var dokumentation for tidligere henvendelse til kommunen vedrørende indkomstændringen pr. 1. oktober 2004.

Ankestyrelsen lagde videre vægt på, at der i løbet af året 2004 og i 2005 var sket en forhøjelse af den samlede forventede husstandsindkomst ud over lovens indtægtsgrænser.

Ankestyrelsen bemærkede, at det ikke havde noget betydning for sagens resultat, at for meget udbetalt boligstøtte blev krævet tilbagebetalt efter boligstøttelovens § 46 i stedet for efter § 47.

Ankestyrelsen lagte vægt på, at udgangspunktet for at foretage omberegning efter § 46, stk. 2 og efterregulering efter § 47, stk. 1 var, at der var sket en forhøjelse af den samlede forventede husstandsindkomst på mindst 18.800 kr.

Ankestyrelsen lagde herudover vægt på, at begge bestemmelser indeholdt regler om oplysningspligt.

Det var i overensstemmelse med boligstøttelovens § 46, stk. 8, at for meget udbetalt boligstøtte kunne kræves tilbagebetalt, da oplysningspligten ikke var opfyldt.

Ankestyrelsen kom således til samme resultat som det sociale nævn med en delvis ændret begrundelse.

Bilag 7 Måleskema

Måleskema til undersøgelse af kommunernes praksis vedrørende efterregulering af boligstøtte.	
1. Grundoplysninger	
1.1. Borgerens fødselsdato	
1.2. Køn	1. Mand 2. Kvinde
1.3 Har borgeren modtaget boligstøtte hele året 2006?	1. Ja, hele året 2. Nej, kun en del af året
2. Oplysninger om kommunens afgørelse	
2.1. Dato for kommunens afgørelse?	1. Dato 2. Uoplyst
2.2. Hvad går kommunens afgørelse ud på?	1. Tilbagebetaling af for meget udbetalt boligsikring 2. Tilbagebetaling af for meget udbetalt boligydelse
2.3. Hvad skyldes den for meget udbetalte boligstøtte? (der kan sættes flere kryds)	1. Ændringer i husstandsindkomsten 2. Ændringer i husstanden 3. Ændringer i lejen 4. Flytning 5. Andet – uddyb i bemærkningsfeltet
2.4. Hvilke ændringer indgår i efterreguleringen?	1. Udelukkende oplyste ændringer 2. Udelukkende uoplyste ændringer 3. Både oplyste og uoplyste ændringer
2.5. Indgår der i efterreguleringen indtægtsforhøjelser, hvor beløbet er udbetalt med tilbagevirkende kraft?	1. Ja 2. Nej
2.6. Efter hvilke regler er der stillet krav om tilbagebetaling?	1. § 47, stk. 1 2. § 47, stk. 7 3. Andet – uddyb i bemærkningsfeltet

3. Den materielle vurdering af kommunens afgørelse	
3.1. Er afgørelsen samlet set rigtig?	1. Ja, afgørelsen er i overensstemmelse med regler og praksis 2. Nej, afgørelsen ville blive ændret eller sagen hjemvist, hvis det havde været en klagesag
3.2. I hvilket omfang er sagen oplyst?	1. Ingen oplysninger mangler 2. Enkelte mindre væsentlige oplysninger mangler 3. Flere og /eller væsentlige oplysninger mangler 4. Afgørende oplysninger mangler
3.3. Er betingelserne for at foretage efterregulering (herunder krav om tilbagebetaling) på grund af ændringer i husstandsindkomsten opfyldt? (§ 47, stk. 1)	1. I høj grad 2. I nogen grad 3. I ringe grad 4. Nej 5. Ikke relevant, da afgørelsen er truffet efter § 47, stk. 7
3.4. Er betingelserne for at foretage efterregulering (herunder krav om tilbagebetaling) på grund af andre forhold end indkomststigning opfyldt? (§ 47, stk. 7)	1. I høj grad 2. I nogen grad 3. I ringe grad 4. Nej 5. Ikke relevant, da afgørelsen er truffet efter § 47, stk. 1
3.5. Har kommunen fulgt de almindelige beregningsprincipper ved beregning af efterreguleringsbeløbet, jf. § 47 og Socialministeriets vejledning om individuel boligstøtte punkterne 255 til 260?	1. I høj grad 2. I nogen grad 3. I ringe grad 4. Nej 5. Kan ikke efterprøves
4. Vurdering af særlige sagsbehandlingsregler	
4.1. Har kommunen skriftligt gjort ansøger bekendt med reglerne, jf. boligstøttelovens § 47, stk. 9?	1. I høj grad 2. I nogen grad 3. I ringe grad 4. Nej

5. Vurdering af formelle regler i øvrigt	
5.1. Hvilken form har afgørelsen?	1. Skriftlig afgørelse 2. Skriftligt notat i kommunens journal 3. Anden form
5.2. Er begrundelsen for afgørelsen i overensstemmelse med FVL §§ 22-24, eller opfylder det skriftlige notat kravet om, at det skal fremgå, hvilken afgørelse der er truffet med hvilken hjemmel?	1. I høj grad 2. I nogen grad 3. I ringe grad 4. Nej
5.3. Er klagevejledningen korrekt, jf. FVL § 25?	1. I høj grad 2. I nogen grad 3. I ringe grad 4. Nej
5.4. Er der foretaget partshøring?	1. Ja 2. Nej
5.5. Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger om formaliteten?	1. Ja 2. Nej

